

פסח תשכ"ב

סLINER

מגש לקוראי מיליב ני' בנק לאומי לישראל בעמם

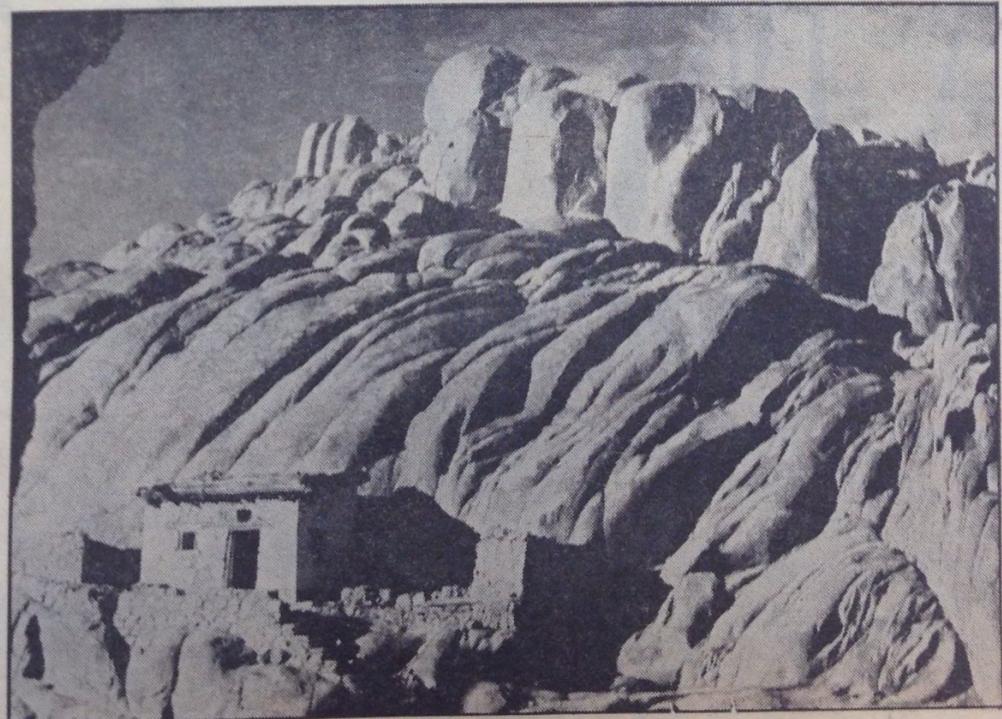
תחרות תצלומי סיני

ג'בל סרביל — תצלומו של אלחנן חהנו, פרס שני.

הפרס הראשון, כל אחד מהם קיבל סכום של 50 ל"י לתצלום. בנוסף לכך רכשה מערכת „מעריב“ מספר תצ"ל מילימטר לארכינומת והם זיכו את בעלייהם בתשלומים המקבילים. הפרסים והתשומות האחרים יועברו לזכרים באירועות הדאלה. ואזותה דרך יוחזו לכל המשתתפים התצלומיים העודפים. מערכת „מעריב“ מודה לקרים על הערות ומוקהה לראותם זוכים בachat התחרותית הבאות.

עודת השופטים לא מצאה בין 1800 התצלומים שהונגשו לה תצלום מיוחד הרואן לפס ראנון, אם כי רבים היו התצלומים הטובים והמעוניינים. בפרס השני, בסך 250 ל"י, זכה תצלומו של אליהו כהן מכב' אשdot יעקב (ג'בל-סבל). בפרס השלישי, בסך 100 ל"י, זכה תצלומו של יוסף ש', מכב' מסדה (בדרכו לפסגת ג'בל מוסא). שני התצלומים מופיעים בעמוד זה. 11 תצלומים זכו לכינוי לשבחם והם מתרנסמים בגליון זה. בין בעלי התצלומים אלה חולק סכום

ג'בל מוסא — תצלומו של יוסף ש', פרס שלישי.

תמונה מצלמה סטודיו ג'י. פון, נס ציונה.

נוה בואדי פיראן, דרך לסנטה-קתרינה.

חציאי שומם ברובו, שצורתו מושלשת
הפר, השוכן בין שני ימים, בהם נתיבים
בינלאומיים חשובים: בין ים סוף המתאחד
אל האוקיינוס ההודי ובין הים התיכון, המתאחד
אל האוקיינוס האטלנטי.

סיני גובל במערב בתעלת סואץ ומצר
סואץ, ובמזרח במצר אילת, שהוא זרועו
הצפוני של ים סוף. שטח חצי הארץ כ-60
אלף ק"מ מרובעים.

חצי-הארץ סיני

שיירה בוגנית יורדת למקרים דרך מדבר סיני. ציור קיר מלפני 4 אלפיות שנה.

פסלים ולוחותaben בכתב פרוטו-סינאי, הנחשב כבצורה הקדומה ביותר של כתב האלף-בית. בין הכתובות המרובות בלשונות שונות גם בכתובות עבריות, בסיני ועוד בני ישראל באולם ממצרים. טה ר' קובלן את התרבות ומשני עלו אל הארץ המבוotta. על נתיב ההתקדמות שלהם הגיעו הדעות בין החוקרים השוניים. מקובל, חז' בני ישראל אהם סוף ופנו דרומה והדרו אל איזור ההריםאגביהים בסביבות (בסנה קריינה) הר משה כוכם. יושם פנו אל לאלת ואל עבר הרדן המזרחי צלחו את הירדן ליד יריחו בדרך לארץ כנען. ויזל כרכרה כי בני ישראל עברו תחילה בחילוק הגאנון של סירין, קרוב יותר להר הים: כי האגם

תגידי, בבקשתך, איפה זה היה בדוק?"

הסירובני (סbatch ברדאורייל) הוא ים סוף וכו' נזרחה והיער אל אילת, צלחו את הירדו לדי'

זריזה תחדרו אל הארץ בגען. העربים בימי הביניים קראו להקלוק החג'אן של מדבר סיני "היה בני איסטריאל" — מדובר בתוועים של בני ישראל. שמו של משה רבנו מקדש גם על ידי הבודאים בסיני ומוקמות אחדים נקראים בשם זה. בימי השלטון הרומי (68 לפ.ספירה) עבר אבא רומאי בפיקוד של טיסוס לממצרים דוד סיני אל ארץ ישראל, לדכא את היהודים. במדבר סיני עברה הדרכ שחשיבת היהorthודיה ובמה גם בתקופת הביניים. עם התפשטות הנצרות. במיחסו והוקם מנזר סנטה קתרינה לריגלי הר משה. המוסלמים עכושו אותו ארץ ישראל בראשית המאה השביעית ירצו דוד סיני אל מצרם והשתלטו עליו. גם בימי הביניים גזה סיני גשר חשוב בין ארצות עולם רבות. מאין נפולוין עבר בסיני בשנת 1799 בראש אבנאי ממצרים אל ארץ ישראל, לפני הסכמים שנחתמו ב庆幸ים 1840-41 בין הטולון התרבותי ובין חמיינשה-מלמל שלו במצרים, נשאר נחל חצי. כאן סיני לא מוגדר כלל אלא מוגן קרג'בול ברור ב

בשנת 1882 מרדן המצרים בבריטניה, אשר שלטו באותה תקופה, הובילו למלחמת בריטניה-מצרים. במהלך המלחמה נספחו לבריטניה כ-1,500 יהודים, מכך כ-1,000 הגיעו לארץ ישראל.

נדורי בני ישראל במדבר. בקורסו מס' ע' הגדים שנשוו לבני ישראל — על מהם שיצאו מן הסלע, על המן שרדו מהמשימים ועל השלו שהביאה הרוח לבני ישראל. בין הבזדים רוחות אגדות וסיפורים רבים על בני ישראל, מקומות אהדים בסיני קורים על שם של משה רבנו — אחד משאען משה, מושב הנביה משה, ابن משה רבנו — ועוד. המשלמה, שהציגו מכות עלילית לרגל אל מכה — אחת ממצוות-החסד של האסלם, הוכיחו בנסיון להקל את המעבר מארצאות צפון אפריקה לאrab שבאסיה דר' זו נקרה דרב אל חין — דבר גובל בגבול.

שלוש דרכם ראשויות מוליכות כולם מארץ ישראל אל מרחבי סיני: דרך עזה לאורן חוף הים עד קנטרה. דרך צ'ו עוברת החלקה על "דרך בא-שר-שבט", החוצה את מרכזו סיני ומגיעה אל תעלת סואץ אל מול איסמעיליה. דרך זאת העוברת על הוואי של דרך חזונה, שנקראה "דרך שור". החורכים במלחמות העולים הראשונה הוכיחו דרך זו לתנועות צבאות כליזון הארץ גם נבו לאורה מஸלת ברזל. דרך ייא, היא "דרך החוגגים" (בערבית) דרך אל-ח'יל, הייצאת מהתעלת צ'ו אל א-נגב אל ראס-תא'ג). א-נגב שמלודרום לאילת. בדרך זו עברו הצלינים א-ג'אנק שמלודרום לאילת. בדרך אל ערי הקדש שליהם מכבה מדיניה.

בשל מעמדו היגיאוגרפי נודעה לחזיריה
רני השבות מרובה מאו ומקדם. משונעתה
תעלת סואץ נקדחת-מוקד ביגלאומית, עלתה עוד
ותור השיבוטו.

צ'יאי שום ברובו, שצורתו מושלך הפוך, השוכן בין שני ימים, שבת'ים ימיים ביגלאומים השובבים: בין ים סוף המתחבר אל האוקינוס ההודי ובין הים התיכון, המתחבר אל האוקינוס האטלנטי. סיני גובל במערב בתעלת סואץ ומפרץ טאץ, ובמוריה במצרים אילת, שהווא צורען הצפון של ים סוף, שטח הצר האי הוא כ-60 אלף ק"מ מרובעים.

הציג-האי מבותר עזרצים וגהיל-אכוב לרוב, והוא שם מצאים מעינות ונאות-מדבב כמו פיראן, סקימינה, קודראת ווזה, אלום בשל שום הצחחה מעיטים בו ישבוי הקבע. כמהות-הגשומים בסיני וונמה בירור: 60 מ"מ באגן סיני ו-90-95 מ"מ בדרומה, לארד החוף המערבי של סיני וגאלן מחצבים שנונים ובניהם שדות-גנבט בראש-יסודר

הו מוגע לגביהם של יותר מ-2,600 מטר מעל פני הים. הגובה בהרי סיני הוא ג'בל קתרינה – 2,644 מטר. הנודע שבהם הוא ג'בל מוסה (הר משה) – 2,285 מטר. לפי המסורת, הר משה הוא הר סיני, שעליו עתינה התורה. שם מראים גם מעין, שמילוי השקה משה את צאנן. סבירה אחרת הר סיני המקראי הוא ג'בל חאלל שמדרום ממערב לאבו-עגילה. סבירה אחרת מוסה אותו עם ג'בל סרבישיה, המרוחק כ-50 ק"מ מעתלה סואץ.

הר סיני מקודש ביותר בתולותם עם ישראל ומסורתם. נקרא גם הר חורב, הר האלוהים. מעמד הר סיני ומונתן התורה נרתו בחדותה האימה של לוע. "מדרך הקדוש־ברוך־הוא כל החיים ולא מצא בה, שיתנית בו תורה, אלא סיני". ולפי המדרש, "הדרך הקדוש־ברוך־הוא לחבאי את סיני, תחבור וכרכמל ולכונת את בית המקדש". במדבר סיני נעשו בישראל ניסים – הוצאת מים החסלע, והורד מגן החלו וועדה.

סיני נתקדש גם בஸורת הנוצרית. מתבודדים נזירים מצא מפלט ונחסה בסני. במאה ה-6 חיקמו הנוצרים בסיני את מנזר חתינה, שהווא מן ההקדושים ביותר בעולם עולם. המסתורת הקומילפית השפיעה הרבה מהמסורת היהודית מהפייררים והאדות על סני. על משה רבנו ועל

ויש משה את ידו על הים וישב בהם לפנות בקר לאיתנו ומזכירים נסים לקרוatan ויתעורר יהוה את מצרים בתוך הים. וישבו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פראעה הבאים אחיהםabis לא נשאר בהם עד-אחד. ובני ישראל הלויכו ביבשה בתוך הים וهمו מה מימיינים ומשמאלים. ויוושע יהוה ביום ההוא את ישראל מגן מצרים... .

אז ישר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר : אשרה ליהוה כי גאה ונאה. סוס ורכבו רמה בים. עז זומרת יה ויהי לי לשועה. זה אליו ואנוווחו אלהי אבי ואرومמנה. יהוה איש מלכמתה יהוה שמנו. מרכבות פראעה וחיליו ירה בם ומברח שליישו טובעו בם סוף. תהומות יסיטומו יריד במצולות כבמו אבן. ימינך יהוה נארדי בכוכו. ימינך יהוה תרעץ אויב. וברוב גאנונ תחרס קמץין. תשלח חרוץן יאלכו נקש. וברוח אפיק נערמו מים. נצבו כמו נזוזלים. קפאו תהומות בלב ים. אמר אויב ארודוף אשיג. אחלק שלל. תמלאמו נפשי. אריך חרבוי תורישמו רדי. בשלח י"ד, ט"ו

"שייקה בונינו בעד המסלול הצפוני, אהרוןץ'יק מעידן את המסלול הדרומי"...

משמאל למעלה: ילדה בידואית מנהל פיראן
משמאל למטה: פותן תורה. ציור מהטאהה ה-19, מתוך "מחוז שבעות"

תמרדו ושלא יסיוו למצרים. המשלה התתקפה בסני על די' הבודאים בדרכם אל קלעת אידניאל וכל חמישת הערים. בתוככי השומר היהודי בכור חסן מיפה, נרצחו. ספסם — 20 אלף לירות והב נshed. עצותיהם העברו לאנגליה ונמנמו בכנסיית סנט-פאל בלונדון.

בראשית המאה ה-20 הווער השלטון בניין בידי מצרים, שבה שלטו או הבריטים. ורק האבל עבר מפארץ מצרין אילת אל חוף הם התקון; מפקבה עד רפיח. בשנת 1903 באחה לסני משלחת ציונית להקר אפשרות של ההתיישבות יהודית באיזור אל-יעריש. התקנית הכהלה על ידי נזיב בריטניה למצרים.

סני היה שדה קרב במהלך מלחמת העמים הרא-שונה בין הצבא הבריטי לשילוח ממצרים לכיבוש את הארץ שהריאו התיישבותם של מושלים בריטיים.

לאחר המלחמה, שבקבותיה נתקל השלטון ה-טורקי העותמאני במורת הקروب, היה חצי הארץ סני מחוץ מיוחד סני הקולגול א.ס. פרארק תחילה כהן כמושל סני הקולגול א.ס. ואחריו (שלכובו) הקימה אונדרטה במנוא אל מעבר-המלחלה; ואחריו — הייג'ור ס. ג'ארוויס, שעיר גינויו רבים לפיצוח חקלאות מדבר. מסילה הרכול שללו הבריטים לאורך החוף נעתה ציר חשוב להנעה ולכלכלה. עם גילוי הממצאים וצדות הנפט לאורדר מפרץ סואץ כמו ישובם החדשם: אונדרויס, אברונמה, ראס-סודר ועוד. גם במהלך מלחמת-העלאת השנייה היה סני גשר חשוב בין בפסי הצבא הבריטי במצרים ובין בסיסיו בארץ ישראל.

במלחמת העצמאות (מאי 1948) פלשו מימי עבאות מצרים לאرض ישראל מטרת לחסל את מדינת ישראל הצערת. כוחות צאל, שהבטו את המצרים בנגב, חדרו במייצע, חרוב" אל סני (דצמבר 1948) אך הוחזרו בראשית 1949, בעקבות לחץ ביגלאמי.

במייצע, ("מייצע סני") ב-1956, הגיע תיראן בכתף קרב מהירה ונעוות עד סמוך לתעלת סואץ. בלחץ ביגלאמי תקיף נאלצו כוחות ישראל לטగת אולם נתב"ה הרים מפארץ אילת אל ים סוף, שהיה הסום על ידי המצרים היה עתה פתו.

בגוני 1967, לאחר שמצרים חסמה שוב את מצרי תיראן בכניסה למפרץ אילת בפני ספינות ישראליות ולאחר שליטה את כוחות ה-ים מרוצי עזה עזה ומצרים ואימה על ישאל במהלך המלחמה-השמדת שוב חדר צה"ל אל סני, הדיבט את הצבא המצרי והשתלט על כל חצי הארץ.

מאז יוני 1967, הרף נסוגון בגאים שנים ללחצים מדיניים בלתי-פוסקים, ממשיך צה"ל להוויק בחצי הארץ — כמשמעותם הקדומים מואץ. רם היטב בגדי המורה של עתלה סואץ.

קלטנות בסיסי

הכיבושים הגיעו אל עכו, אך לאחר מצור של חדש מס' נאלץ מפוליוון לחזור מאוכזב וਮובס בדרך שבאה עליה ממצרים, דרך מדבר סיני.

בבריתם הגרמניים הסיעו אבאמ דוד את מפת המזרח. התורכים ובני

נורא קשה לעבור כאן
בשיריון..."

ופריצת בחומת העיר וככע חמקד
הטורקי. האצטנים התקדמו לארץ,
הארץ, כשהם כובשים את רפייה,
ועזה, רملלה ויפו. בסופו של מסע
בדי הבריטים לעוזר ולהדרות אום

אך על פיו שהו החוששים ומוכנים
לקרב (ככבוד בשמות י"ג), התחשו
להתגבר על המכשולים המרובים,
ביחוד על המצדדות, שודאי במקו-
נות שוניות במדבר.
במדבר סיבי עבר קטע מדריך
הס"ם הקדום. בה עברו הרומים
בתקופה של תונוגם במזרחה. טיטוס
פלביוס עבר בסיבי עם צבאו ממצרים
רим אל ארץ ישראל את מרידת היהודים,
ספרה, לדכא את האמירה הromaiah.
שסינכה את האמירה לספרה, עם פלי-
במהה השביעית לספרה, עם פלי-
שת המומלכים לארכ' ישראל, התק-
dem מותגה מוסלמי ברשות עומר
אבן אל עazz b., דרך הס' אל מאצרים.
בפניו נלחמו האצלבניטים במוסלמים
מאצרים. בשעת אחד מסעות המל-

בראש צבאות החורדים העותמאנים
לכובש את מצרים. בשנת 1798
עלתה נפוליאון בראש צבאו דרכ' הים
הטורקים הבירטים וכובשי מידי
צבא רב לטכל את תוכניות נפוליאון
להשתלט על המזרח. הצעדים הראשונים היה
לו במצרים כובשייהם בראשית 1799.
הם עזאו ממצרים, עברו נסיבר
סיני צפונה, השתקלו על כמה מצור
דוחת קטנויות ברוך והגיעו לאל-עריש,
בירת סיני המבויסת. לאחר מזור
ופריצת בומת העיר נכבע המפקד
הטורקי. האצרים התקדמו לחד
הארץ, כשהם כובשים את רפיה,
עזה, רמלה ויפו. בסופו של מס'

"קדש" בשנת 1956 ובמלחמת ששת הימים ביוני 1967. בכת אחט נדלקו זכרונות-קדומים ונתכלדו עם מראות עיניים. אתרום ושמות קדומים, שיופיעו בEGINGET אגדות. נפקנו פתק ל-

בצאת ישראל
טמאניות

ח'יז'יה'א ס'ינַי, המהווה גשר בין יבשות וארצאות מיניפגש בין תרבויות יוזם העמים, שימש מאז שחר הארץ היסטוריה לתנועת אדם בימי שלום ובביניימם. לאורך הדרכיהם ה- קדומות שעברו בסגנון הקומו של ימי נציגורים ובצדוחות המשמר. ממעוזות-כברושים, פלישות ומלהמות רבות התחללו בחיליקום שוניות של ח'יז'יה'אי במרוצת הדורות.

במאה ה-15 לפני הספירה עבר בסיני מלך מצרים בדרכו אל ארץ ישראל, עטיר נצחון ותחיילה חזק. באוטה השני עבר גם מלך מצרים, מגדולי המלכים במצרים. שער מסע מלחה וכיבושו ירים. שרר ס'ינַי אל ארץ ישראל ואל הארץ השכנות. בין ציוויליזציית שנמג'או בחוכבות המקדש המצרי לקדום בברנק מוציאים גם שם

מִבְצָרִים, שָׁכַב בְּדֶרֶךְ סִינָי,
בְּאֶצְםַמְצָרִים עֲבוֹרֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִדְבָּר סִינָי וְנוֹיהַלוּ בְּזֶה
עַמְלִקִים וְעַד, זָכוֹר הַמְלָתָה ה-
רָהָה וְהַגּוֹרְלָה בְּרוֹפִידִים (שָׁמוֹת י'*)

הצייראי סגני חרות בתודעה ה-
אונה מאו יציאת מצרים ונדרדי בני
ישראל במדבר. גם אם בכל
אלפי שנים שעברו מeo לא היה
מגע בלתי-אמצעי עם חבל סיני,
הרווח קיים בהיסטוריה של עם
ישראל ועומד כנס מורם מעל ל-
מרחוקים ולזוננים. בשלהי 1948, ב-
שליחי 1956 ובוויי 1967 התהollow
כפיות ראשונות של יהודים עם

„סתם מיראזו”..

חוטם. בדרך בה געו בני ישראל ממערב מורה, לכיוון ארץ כנען, געו כוחות־צה"ל מזרחה מערבה ב' מלחמת העצמאות, 1948, במיצב עצ

תקופות התרבותם והగמנים על תעלת סואץ, שנערכו בראשית 1915. לאחר שקיבלו תגבורות וארגנו מחדש את כוחותיהם, חצו הבריטים את התעלה בראשית 1916 והדרו אל סיני. תוך קרבות קשים ומאבק מר בעמקי הדריכים ובתנאי המדבר התקדמו הבריטים וכבשו מספר מ- קומות, עד שבסוף 1916 הביטחו את שליטתם על כל סיני. הם סללו מסילת ברזל לאורך „דרך הים“ ובכך קיבל הנחיה צנור, שבו הזרמו מים אל צבאם המתתקדם בסיני.

הדריה במיצע-חروب

ב-15 במאי 1948, למחמת ההבראה זו על הקמת מדינת ישראל, החללה פלישת צבאות ערבי. שהתקבנו לה השמיד את המדינה העזירה בראוי. שיתה. הצבא המצרי, שנמצא בסיני, זומדמת לפני שחתה את הגבול, התרחק בשתי זוויות: מסיני לאורך חוף הים וצומת עזה; ובדרכו עזה-אל-חיפור אל אරיש-בב, חיבר רון וירושלים. לאחר קרבות-דים נבלם הצבא המצרי, וכוחות צה"ל שהתרגנו אליו וחדרו, פתחו בראשית מתקפה עזה והדסו את המצריים ביחסות הדרום והנגב. הנגב, פרט לרצועת יונה, טהר מהפלוש המצרי ובמיבצע „חروب“ (דצמבר 1948) חדרו כוחות צה"ל גם לחוף סיני בצד ניצנה — אבו-עוג'יה אל-עריש. אולם בגלל התערבותם ביררי טביה ואה"ב נאלץ צה"ל לנטות ולהוור אל מעבר לגבול הבינלאומי הישן.

צניחה באיזור המיתלה

מצרים — כמו גם המדינות הערביות האחרות — לא השילימה עם מפלתה והחלחה לחcin עצמה להתקפה חדשה על ישראל. הצבא המצרי הרים בסיסים צבאיים חדשים בסיני וארגן יחידות מלחימות („פְּרִידָיוֹן“) שפעלו נגד ישראל מרצועת עזה. בעקבות עיסוקה הנשך הגדולה עם הגוש הקומוניסטי הרגישה צרים כי כבר נתעכמתם די צדקה למלחתם ההשמדת נגד ישראל. תוך כדי התעכבותם הצבאי הלאימו המצריים את תעלת סואץ, הסמוך לישראל. רום את דרך הים אל גמל אלילת ואימיו בגולן בהשמדת המדינה. בו-כזה סכנה זו הקדימה ישראל והלמה באויב.

ב-29 באוקטובר 1956 נחתו מאות צנחנים ישראליים באיזור המיתלה בסיני, במרחק של כ-65 ק"מ מעתה לת סואץ. מיבצע ההצנחה נודע לא רק את מרחבי-סיני לשניהם, ולכל-בול את אפשרות התנועה של הצבא המצרי בסיני ואפיק לאחסום אחד משולשת נתיביהם, שהפיקוד המצרי היה עשוי להחיש בהם גבורה לא-יהודית המותקפת. בתוך מעבר ה- מותלה התפתח קרב-דים אכזרי בין המצריים שהיו מחופפים בו הר-טב ושלטו עליו בכוח-אש גדול לבין הצנחנים שניסו לחוץ את ה- מעבר המוגן. בסופה של הקיבוב הבלתי-המצרי, לאחר ש-38 צנחים נפלו ו-120 נפצעו.

ביגתיים כבר היה בדרכו מון הנגב אל תוך סיני ור' של צה"ל, אשר ערך מסע כיבושים כדי להתחבר עם היחידה המונצחת. כוח אחר תקף את מוצבי האויב באזורי רפתה ולו-

דצמבר 1948 — כוחות מיבצע-חروب (יעי') חודרים לסיני בער אבו-עוג'יה

אוקטובר 1956 — חיל מצרי נכנע לאחר קרבות אזור קסיאמה.

אוקטובר 1956 — צה"ל פוגש עצורים מצריים במהלך ההפגעה המצרית באיסטה.

בראה "שיגרתיה^י" בעת חולחת ששת הימים, באחד מארקי הקרקע. ובהרום מארקי גן-גן, ב- גן-גן, גן-גן.

משימתו היה לחדר דרך שטח
חלות בתי עברים, להגיא אל עוז
רף מוצב האויב בסביבות ביר-לה-
פָן ולמנוע מהמצרים את הנבוּת
וכוחם במסדרה כוחות טל
שׂורון. הוחזק של האלוֹף
שת הטייבות מצריות, התקדמו אל
בר חסנה ולא מעבר-הmittlah כדי
לתקוף דרכם דרכם נסעה של הכהות ה-
מצריים המובסים, הנמלטים מצריה.
בפרק השלישי ימים הגיעו כוחות
אל-עלת סואץ ואל חוף
מפרץ סואץ.

המפללה המצרית – מלאה

ובעוד שבסיני התנהלו קרובות
הבקעה, כבשו כוחות-צה"ל את
צ'וּת עזה.

במקביל ל��מות בסיני, הוכן כיבוש שארם-א-שייח' בפועל משלבתן של אוניות וכוחות אויר ו-

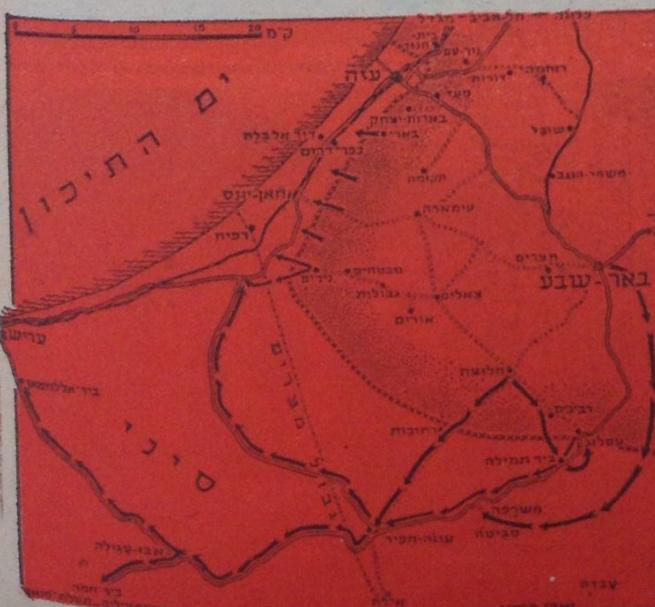

הה"ל להבكيע שני מעברים לתוך ציוני — בצפון ובמרכז — ולמוסט כוחה המצריים המגנים על ממעברים הרים אלה. הרוח בפיקודו של אליאול יישאל תל הבקיע את העדר המצרי באיזור רפיח ונפה לח'יזון אל-עריש. ממש התקדם הכוח לכיזון ג'בל לבני והגיע אל העלה

על כוחה' של בפיקודו של ה-
לולוך אריאל שרון הטל להבכי'ע
לכבוש את המערך המצרי המוצב
על אבו-עגילה במרoco סיני. בעקבות
ה- בעזות ומחרה של כוח זה נופץ
מייניהם המצריים האדייר באירוע אבו-

בשלושה ימים
אל הסואץ

בעוד גלחמו כוחות צה"ל בשני ירי התקדמות באפונ-סיני וברכוזה, פעל כוח צה"ל שלישי, בפיקודו של האלוף אברהם יפה.

במיבצע-חובב (יעי'), דצמבר 1948, מנגנון כוחות צה"ל למכאות אל-עירש.

בשל הלוחץ המדייני שగבר וહלך.
אולם המשך המשען האבואר בוטל
פראט על פורט עידן ועל פרט פואט
השתח'ת נחנחת כוונת הדרות
אל קורו שביתת ה-
גינמתה הרופת את המיצגע
נשך ונשען כוותה אל כוכביה
וישראלי ל-

המיכור מתחדש

המערכה הצבאית המוחירה של
ישראל לא הראה לתמורת פולוי-
טי הרצוי. אולם הוסרה הסכנה
המיידית על ישראל מצד מצרים
הנובטת חופש השטח דרך איר-
אלה. אך השלום וה和谐 לא באו,
הרי ה'עובדיה' כי לאחר האבותות בין
מצרים וישראל הוצבו כוחות היל-
חדריים של האי"ב.

מצרים החלה שוב בהגברת עז'
ונתנה מצרים דרכיהם, מנוחת ושדות;
מעופה הדשים, השיגה שפע נשק
ו-
ו-
ונודיש כהמגננות הקומוניסטים ו-

שוב אל תוך
סיני

בפועל נמצח, שנחחה בבורק
ב-5 ביוני 1967 הוסל החל האוויר
ישראל את כוחה האויר של
ציירים בעוד על הקרקע, וכן הוציא
כל פער את שורת התעופה של
צרים. בקרובות היבשה והפועלן
חוות שרים, צננים והיל גלים.
הם הגיעו מתקבצ'יס או המעדן ברצון-
ת עזה ובסיני, גיגיש לתעלת סואץ,
סתולטו על שארם א-שייח' ופתחו
כך מצרה היראן לשיט חופשי לכל,

ארבע יממות נמשכו הקרבנות ב-
גנ. בשלב הראשון התאמצו כוחות

אחר פיצוחם החקדם לכיוון אל-עריש. כוה יישראלי שיצא מנייננה לעבר קסימה כבש את אזור אבו-עגילה וpone משם לכיוון בר-מג'ד-פה התעלת סואץ. בו מזמן החקדם הכהן שכבס את אל-עיריש בכבש החוף, כשם הוא חותר לכיוון התעלת סואץ.

אל התעללה
והנמרץ

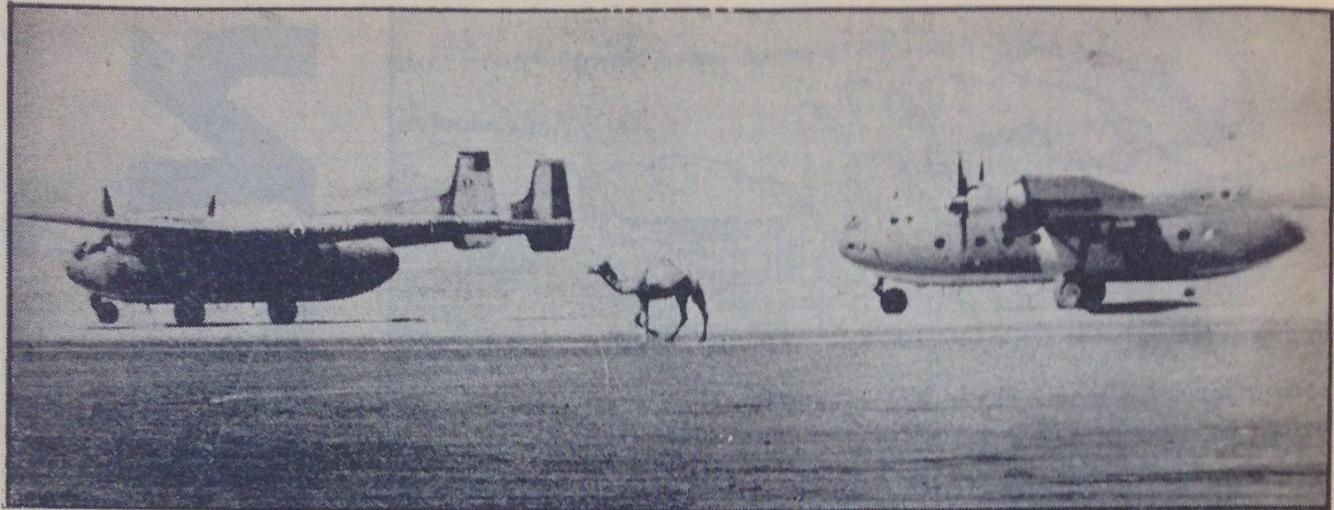

הכו שזכה את מעבר-הימותלה
התקדם לעבר מפרק סואץ, כבש את
ראס-סודאר ופנה דרומה לאורד ה'
מפרק, בואכה אווזו שארם-א-שייח'/
בו בנם התקדמה צביה 9, שיצאה
מכאדור אללה לארוד מפרק אילת
דרומית. לאחר מסע מפרק בדרקל-אל-
דרך כבש כוחות הטיביה גן את
שארם-א-שייח' והתחברו עם כוח
הצנחים שבא מכיוון ראס-סודאר.

האנגליים
והצרפתים
נכשלים

מץ 60 שעת נסחים המיבצע סינוי ורוצעת עוז היז ברי צה"ל. הצבא המצרי הובס. אלום התערבות ברית המועצות ואיזומה על ישראל דרישתה התקפית של ממשה אראות הברית להשב את המכבד לקדמותו, אליו ילו את ישראל לפגת אל גבולותיה הקודמים.

בעצם מסע המלחמה בסיני ערכו הבריטים והצרפתים מיצצ'ע לכיבוש תעלת סואץ ולמגgor משטרו של שליט מצרים עבד א-גאנצ'ר, אשר הובילו את התעלה ונישל את מדינתות המערב מכל כוונותיה והוויה תיתה. כוח אירוד בריטי-צרפתי התקף מטרות באיזו במצרים ובכללו את להה את החתעה והחזיא מכלי פער-חמצרי אולם פועלות של הלח-האזרד נישבאו, כבד נתקלו בתנגדות חזק. בינוויים פרצה סערת מהאות הצרים. במדינת שונות בעולם. מועצתן ה-

"נוֹרְטִיפּוֹסֵי" בסיוני. מטוסי "נוֹרְדּ" באבוּרוֹזֶס. (תחנות תלולומי סיוני. א. ארבעוגן, ח'א).

מקורה זה ומקרים אחרים שבאו לאחר מכן היגיב צה"ל במתלהמות מוחצות: הוטסן החיימ האורחיתים בראשית התעללה המציגות ייחידות- מצרם — בעידות השוכבים מתו, בגירים. ב- קווינית גבוח; טבעו ספינות מצר- יית, והפל מטוסים וועוד. במהלך הלחמה התחש שאמצעותה קיוו המציגות לモוט את כוח הד- עמידה של צה"ל בחזות התעללה ו- לאילן הווי לסתג, החלה בסתיו 1968. היא נסתיימה באוגוסט 1970. השקט בחזות התעללה ("הציג תק- ייות בודדות כמו הפל מטוס ה- סטרטוקורוזורי") נמשך עד עצם ה- יום הזה.

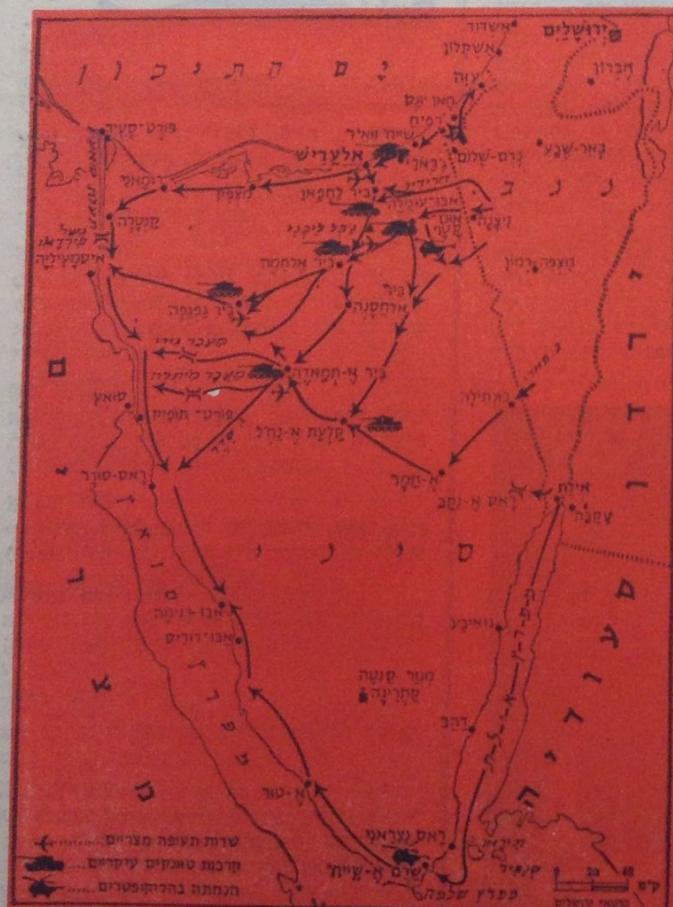
מיד לאחר מכן מלחמת ששת הימים פתחה מצרים שעריה לצבא הרומי. תוך זמן קצר מילאו הרומים את השטח והבז'אר את המהנסים המצריים הריקים. לבא המצרי הנומשטי כלירנשין חדרים ותותחים אלפי מדריכים ווועצ'ים טובייטים החדרו לבא המצרי עד לדרגים הבוגרים. לאור הפוגה קצרהPTHן המציגים בנהו שקיוי מלחמת-החתה-החתעה, אשר עירקה התחולל בחוץ אווריורו, התקפות של יהודית-פשיטה, מירוקם ומגעים חרימי ו-לכלב. באוקטובר 1967 טובעה ב-אלטם, 47 מאנשנת ניספון, על-

100 נלקחו של של מים. כן נחתה של מלחה מכל הנטוגנים בכמויות עצומות. יותר מ-12 אלף חיילט נזרקיים בהרגה. רב-ב' בות מצרין החשא את נשקם ור' גמלטו בכוון תעלת סואן. רב-ב' תען במדבר הנורא בגאות ובוחום המפללה המצרית התחנה מלאה.

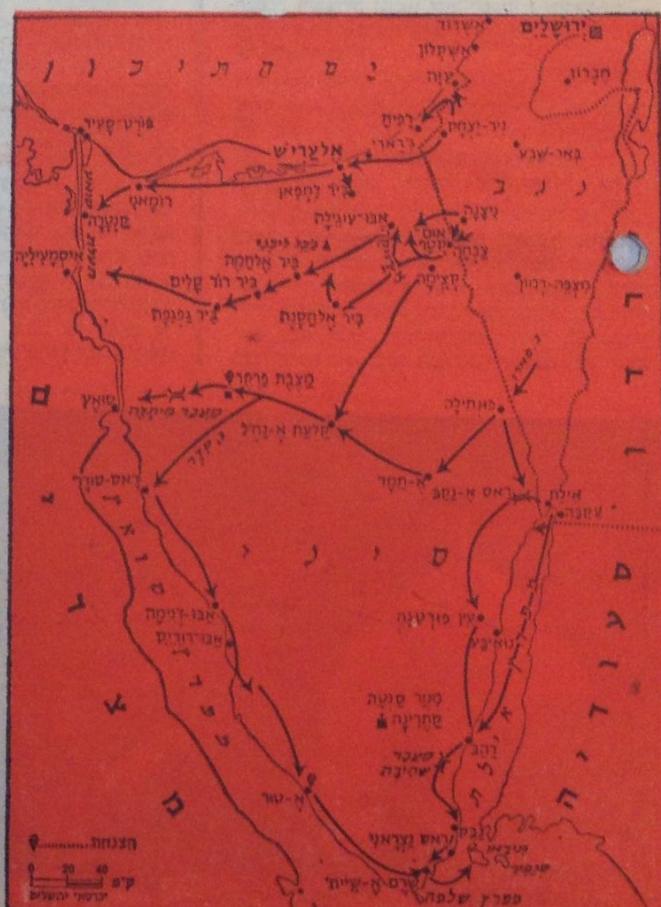
הROWSIMS בAIMS

מלחמת ששת הימים החזירה ל-ישראל את השגוי, "מייבצע קדש", שבלקחו ממנה בשל לחץ המעצמות. מעתה היו למדינת ישראל עומק אסטרטגי וגבולות בגבולות.

ימ'. אולום המזרדים גמלטו מן המקום
עוד לפני שהחלה התקפת האויב
ריתה. הכוח הימי היראלי, שהגיע
למרץ, מצא אותו טוחן. לאחר מכן
בחטו הנזירים והשתלו על
ירראי. החל מהנצחנים הוטשו החניכים
מהו בא-טור. משם התקדמו צפונה
זרק חוף מפרץ סואץ והשתלו
על אבו-זימה והחbare עם נכח-
אה"ל, שבא מסודרה, וכך גם מצא
כל הצריה סיינ' בידיו יישראלי.
cohootot yeshushat shel hamazrim beratzot-
ut uvo vebsiniyim ganamdu b'mahia alef
lochameim, shel rishotim al-pi tankimim v'-
ba'ot statovim keni'ot astililitot, kerek-
bot ha-shiryon, min ha-godolim be-kvurot
ha-yishuvim be-avelim, nergoson 600 sagor-

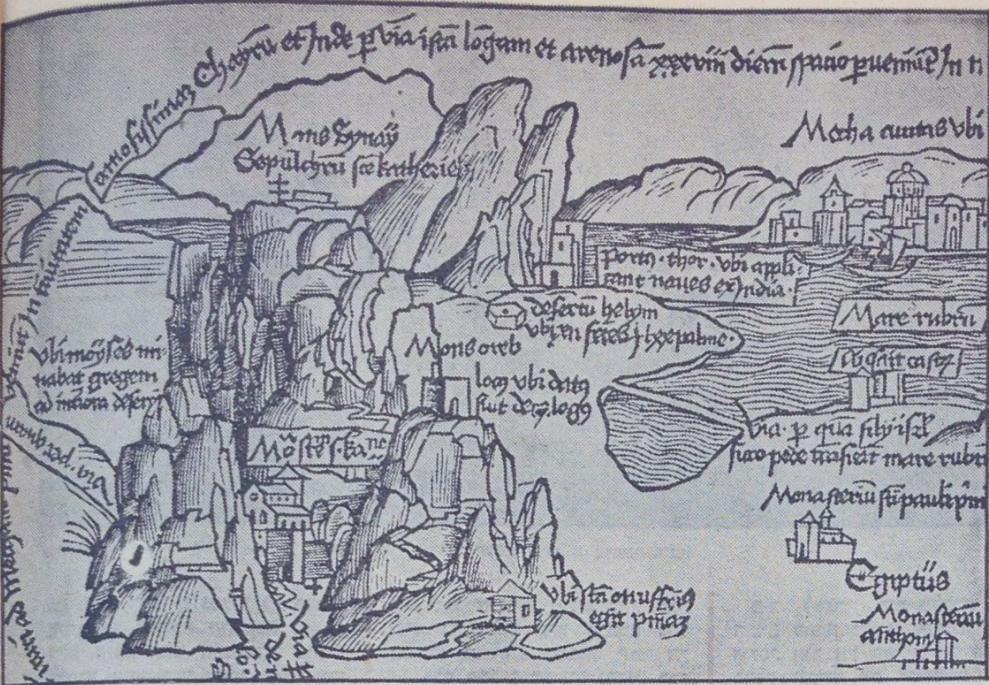

מהלכי התקדמות כוחות צה"ל בסיני בעקבות מלחמת ששת הימים.

גנולוב: מילר-הבר. הום מילר-סינני. אוניברסיטת אוקספורד 1956.

ארץ ישראל

מפת סיני שנפשה במרגנית במאה ה-15.

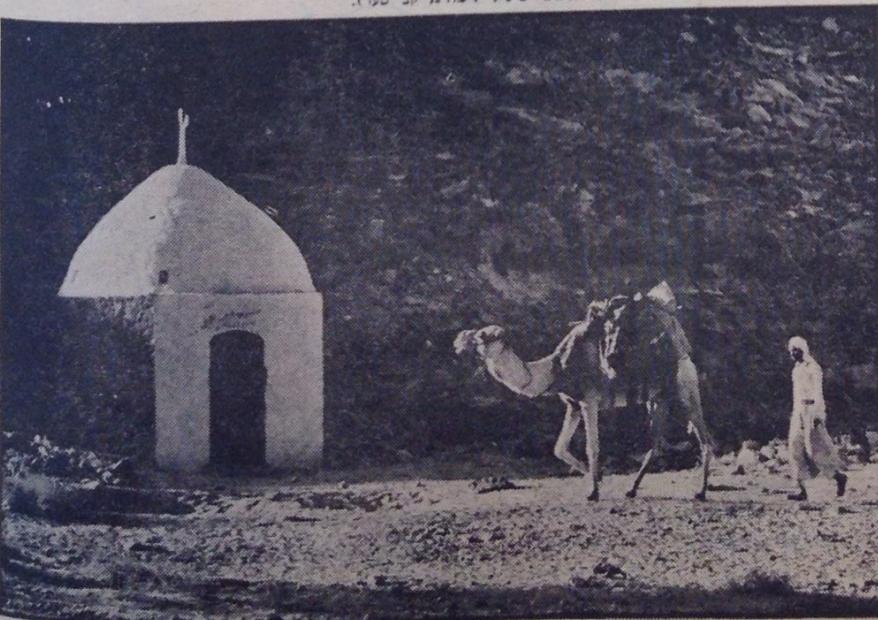
הבסינן

כוחות צה"ל, וחיל החירום של האו"ם נטל על עצמו את הפיקוח על האיווות. במאי 1967 סולקו חיליו האו"ם על רדי מצרים. חילם מצרים השתלו על המפרץ והמצרים נחששו שוב לספרינת ישראלית — עד למלחמת ששת הימים, ביוני 1967.

אי האלמוגים
אי מדרום לאילת, סמוך לחופו המערבי של המפרץ. שטחו 150 × 320 מטר. יש המזהם אי זה עם עזין (אי פרעה) וועליז שרידי מצודה צלבנית.

אל-עריש
עיריה בצפון סיני, על חוף הים התיכון בה עבור הכביש קנטרה-רפלת. 47 ק"מ מרפית. יש לה מקום והסכו את חישט הסוכנות המקראית. מהייתה שכונת דרכ' החוף מצרים אל אץ יראות וسورה, והתהווות מלחמות רבות. המלך החשמונאי אלכסנדר גיארי כבש אותה והורודוס המלך עבר בה בברחו מפני אנטיונון. בימי הביניים התקיימה באלי-עריש

כבר של שייח' סולימאן אל-גנפי, (חחות חצוי סיני, 2. פורט, קב' סער).

אום שיכון
אזור קרובות, דרוםית-מערבית לאום כתף, אף הוא חוללה במערב האבא, שהקימו המצרים על ציר ניצנה — ابو עוגלה.

אופירה
ישוב בקצהו הדרומי של חצי האי סיני. ידוע גם בשם שארם א-שייח'. נקרא על שם ארץ אופיר, שם נגה הביאו אוניות שלמה והרים זהב וכוסף, שנגביהם וkopim וווכדים (מלכים א' י') ואיתם המלך יהו-שפט הלכו לאופיר להביא זהב (מלכים א' כ"ב). היישוב שוכן לחוף שני מפרצים — מפרץ שלמה (שארם א-שייח') ושארם א-שייח'. מול אופירה האי תיראן, ובגדיהם מיצץ, שבו המעבר אלות מפעבה אל ים סוף, המצרים ביצרו את חוף שארם א-שייח' והסכו את חישט הסוכנות הישראלית אל נמל אילת. מצור ימי זה היה אחד הגורמים שתובילו למיצעת קדרש ב-1956. עם השתלשות צה"ל על שארם א-שייח' נקרה המקום ממערב לשלמות בלחה האו"ם נסוגו

אבו דורה
עירית נט בחרף מפרץ סואץ. כ-15 ק"מ מדרום למפרץ בלאים.

אבו זנימה
מעגנה על חוף המזרחי של מפרץ סואץ. כ-10 ק"מ ממערב לאבו-ירודיס. שימושה גמל למשלות המנגנון, שנזכרה באום-בוגמה.

אבו טווילה
כפר בדווי מדרום לבבש רפה-אל-עריש, כ-8 ק"מ מצומת-רפיה. אחת לשבעו נערך בו ים-שוק, המושך המוני בודאים מצפון סיני. ידוע גם בשמו הקדום: כפר-שן.

אבו עוגילה
אזור קרבנות נודע בקדמת סיני (1948, 1956, 1967) וצומת-דריכים, ממנו ממשיך כביש-גנינה אל תעלת סואץ ואל אל-עריש. 40 ק"מ מгинנה.

אבו רודיס
ישוב-גנפט בחוף המזרחי של תעלת סואץ. מרכו להפקת הנפט בסיני כ-20 ק"מ מדרום לאבו-ירודיס.

אגם השמש
אגם קטן בחוף מפרץ אילת, מדרום למפרץ-הסרטני (הפיורד). בעומק של ½ מטרים מגיע חום-מים ל-50 מעלות.

אגם תמסח
אגם מדרום לאיסמעיליה, משולב במערכת תעלת-

סואץ. אורכו כ-16 ק"מ ורוחבו 10 ק"מ.

אום בוגמה

ישוב-כרכום גטוש בהרים, דרוםית-מזרחית לאבו-

זנימה. עד למלחמת ששת הימים היו כורים כאן

מנגן, אשר נשלח בדרך הים מעמגנה ابو-גנימה.

אום כתף

אזור קרבנות בצד הכביש ניצנה — ابو עוגלה. היה

חולית במערב הגדול שהקימו המצרים על ציר זה.

ילקוט סיני

ב-1956 וב-1967 את המערך הצבאי המצרי ה-
מבעור.

גשר פירדן
גשר-רכבות נע בהוחף עליה סואץ, מדרום לקנטרה.
נוועד למעבר רכבות בין שתי גאות העתות.

ל

ד Hab
מעגנה וגשר-רכבות בהוחף המערבי של מפרץ אילת.
- כ-145 ק"מ מאלטה. לפני סבהה אותה, כאן מקומה של
דיירוב נגנברט במצרים (דברים א', 81). בסוף 1971
חולב בחקמת שומ' יהוד' במקומו. במקום אנדרטה
לזכרם של ארבעה מאושי חסידות של חסיבת 9
אשר נפלו כאן מארב בעת מיציע קדש —
(1956).

ד Dir-Al-Aravun
גשר-רכבות ונגנברט באוזור ג'בל מוסה השיקים ל-
מנזר סנטה-קרתרינה. מכאן יוצאת את משליח הדור
כיס העולות אל פיסגת ג'בל מוסה ("הר משה").

ד קלה

ישוב היהודי בערך בימי רפיה—אל-עריש. כ-10 ק"מ
מצומת רפיה. הוקם ב-1969 כחיאזהה בח'ל ובעשה
ישוב יתום ב-1971.

ד דרך החגיגים

דר-ישראלים קדומה שבאה מין הסואץ, החצתה את
סיני ורודה מראס א-זבק אל אלית ומשם לעקבה
ולערב הסעודית. שימושה במנה את עולי-הרגל ה-
מוסלמים מעפן אפריקה ומצרים, שהלכו למכה.

ד דרך הים

דרך החשובה והנודעת בימי קדם, שעלה ממצרים
אל ארץ הפלת ותעלת ה-דקל. עברה בסיני, בקטע ה-
ידוע „דרך ארץ פלשתים“, לאורך חוף הים התיכון.

ד דרך שור

דרך עתיקה, שהוליכה מצרים אל באר-שבע ו-
חצתה את מדבר סיני. בדרך זו ירדן אברהם וצחק
מחברון למצרים ובה ברוחה האגדה מפה שרה. מדבר
סיני ידוע גם בשם מדבר שור.

ה

האגם המר הגדוול
אגם במערכת תעלת סואץ. אורכו כ-17 ק"מ ורוחבו
המרבלי כ-9 ק"מ.

האגם המר הקטן

אגם במערכת תעלת סואץ. מדרום לאגם הגדול.
אורכו כ-12 ק"מ ורוחבו המרבי 4 ק"מ.

האגם הסירבוני — ראה: ימת ברדואיל

הר משה — ראה: ג'בל מוסה

ואדי אל-

גשר-רכבות בעריה מא-ט'ור לכיוון אבו-ירודים.
ואדי אל-עריש

הגדול בנחל הציגה-ארי סיני. נשפך אל הים ליד אל-
עריש. לפי אחת ה版本ות והוא נחל מצרים, הנזכר ב-
מקרא.

ו

ואדי איסלה
ואדי קניינו עם פלגי מים, צמחייה עשירה ובסוטנים.
בו נתיב המוליך מנאיור מנזר סנטה קתרינה אל
מפרץ סואץ, כ-110 ק"מ מדרום לא-ט'ור.

ואדי ג'ראפי — ראה: נחל פארן

ואדי ותיר

מנהיגים הגדולים של הציגה-ארי סיני. במקומות שפכו
אל מפרץ אילת (באיזור ואסיט) הוא יוצר דלמה
ברוחב של כ-10 ק"מ.

ואדי טבה

נחל הירוד אל מפרץ אילת, מדרום לעיר אילת.
בו גשר-רכבות קטן בקרבת החותם. בשפת הנחל עבר
הגובל עם מצרים.

(המשך בעמ' 14)

לפי אחת הדעות, הר-סיני המקראית. בראשו כנסייה
קטנה ולמוגלהו מנזר סנטה-קרתרינה. בראשו כנסייה
ג'בל סין בישר

הר גמוך יחסית (618 מטר), אך בולט ומונשא על
סבוכותה. ליד פתחו הדרומי של חבל סודר. יש
חוקרים המבוקשים להוחה הר זה עם הר-סיני המק-
ראי. סין פירשו „תורה“ („מסורת“) ובישייר —
„בשורה“.

ג'בל סרבול

גוש הררי מדרום לנוה פיראן. פיסגתו 2070 מטר
על רוחני. התקופה סמי-היבשנית כי זhor
הר-סיני המקראית, ולפיכך בחורו לחם נזירים וסמי-
קוואים למשכן את סבוכותה ההר. הבוואות של סיני
שונה מפליגות האוזור, המוארות בואר השחר.
ג'בל צופצפה

הר (2064 מטר), מהוות שלהוחה קידמית של ג'בל
מוסה. בקרבתו מנזר סנטה קתרינה.

נוצרים בסנטה קתרינה.

(חדרה עצמוני סיני, א. אוסטראוסקי)

חקילה יהודית. בראשות המאה ה-18 עוד ישבו בה
יהודים מעטים. נפוליאון כבש אותה ב-1799, והרי-
טיש הכניעה ב-1917 וצ'ה'ל כבשה פעמים — ב-
1956 ו-1967. במלחמות הציונות דודעה „חכינה
אל-עריש“ (1903). אשר המליצה על התישבות
יהודית בא-ל-עריש וא-סיני. אולם לא יצאה לפועל
בגלל התנגדות הבריטים, ששלו או במערדים.

ב ב

בוסתן, אל
נווה-ים מדבר מצפון לפתח ואדי אל-ג'גה, באורן סני-
טה קרתרינה.
ביר ג'גפה
מידבאם צבאי לב סיני, על הציר אבו-ג'גילה —
תעלת-סואץ. ידועות ביום בכינוי: רפדים. וכבשה
על ידי צ'יל במיצ'ע „קדש“ (1956) ובמלחמת
ששת הימים.

ביר אל חסנה
באר-ים קדנה, שננתנה את שמה לצמות השוב-
ואור מהמנת צבא, שהקימו המזרים מדרום לג'בל
לבני. כ-85 ק"מ מאל-עריש. במלחת-העלם הראשי-
נה היה פה בסיס גדול של הצבא התרוכיגרמני.
ביר א-תמן
ישוב בדואי נטוש, כ-65 ק"מ מזרחית לנוחל, בו
רת „דרך הוהוגנים“.

ביר לחוף
ג'וּה-ים מדבר פטן בנחל אל-עריש, בצד הכביש ה-
יעצא מאל-עריש, (על רקע בק"מ ה-16), לכיוון ابو
עגלה.
ביר תמאדה
באר על פרשת-דריכים חשובה, ממנה יוצאים כב-
שים אל ביר חסנה, סואץ, ביר ג'גפה ותעלת סואץ.
עד מלמלה ששה הימים (1967) היה כאן בסיס צבאי
גודול ושדה-训עה של המצריים.

בלואים
השם העברי, שניין למפרץ הקטן באור שאיוב
הפט שמודרום לא-וביירודס. השם הערבי — אל-
ובילם.
בלולה
תחנה-רכבת לשעבר וממחנה-צבא בקו קנטרה —
אל-עריש. כ-10 ק"מ ממערב לירון.

ג'בל אום-שומר
הר מדרום לג'בל קתרינה. כבש 2586 מטר מעל פני הים.
ג'בל בנאת

הר (1510 מטר), בעל שני פסגות. בדרך אל מנזר
סנטה קתרינה, על מוקה השם רוח בקרבת הבדואים.
הסיפור האב: שלוש בנות קתרינה היו לאחד
הבדואים בסיני, שנחגגו לפרקן, בחר להן החבטים.
ישירים, אלא שחללו לא מצאו חן בעין הבנות.
משמעותם היה להשווין על כהה, מלמול הבנות אל
ההר הזה. מישראו את אביהן מתקרב אל ההר ג'בל
להחזרו, הפלו עזמן לחומר. אז נקרה ההר ג'בל
באמת — הר-הבנות.

ג'בל הארוֹן
הר הצפדי אל מנזר סנטה קתרינה. עליו ממבנה
דורש לבדואים. נבי הארון, הוא הארון הכהן, אחד
של משה רבונו לפי המסורת של הבדואים, התפלל
כאן הארון שעה שבנוו ישראל גפסקה הבנייה ונאשרא
(ראה: א-ירחה). לדברי הנזירים עשה פה אהרן את
על-ההובב.

ג'בל חלאַל
גוש הררי מדרום לאבו עגילה, שאחת מסיסותיו —
רим, הרט-סיני המקראית.
ג'בל ליבני
מחנה-צבא שהקימו מצרים בצד הכביש אל-עריש
— ביר ג'גפה. כשמו של ההר הסמוך. כ-40 ק"מ
אל-עריש.
ג'בל מוסה
הר המונשא מעלה מנזר סנטה-קרתרינה לגובה של
2,285 מטר. הר זה מונשא מעל (בעברית „הר-משה“) הוא

הַתִּיכְוָן

כ

כונתיליה
מצודה ומחנה-דריכים נטושה על הדרך הקדומה
שירדה מינצנה לאלה. זכרה מהקמת פעולות
הגמל של צה"ל וכן מבצע "קדש".
כורום א-שייח'
ישוב בדואי באגד כביש רפיח-אל-עריש, ליד שייח'-
וועיד.

מ

מדבר סין
איור מדברי בעסוקו סיני, בו חנו בני ישראל בצער
שם מצרים. נקרו על שם היישוב סין, הנזכר ב'
יחזקאל ל': סין מעוז מצרים. יש סברת, שסין זו
היא פלוטון הקדומה. (ראה תח' פרמה).
מדבר פארן

איור מדברי בחלקו המזרחי של סיני, נזכר במקרא.
ישמעאל בן אברהם התגורר במדבר פארן. בני יש"
ראל דודו בו. הבדואים קוראים למדבר פארן תיה
בני איסרائيل (מדבר התועם של בני ישראל).

מדבר צין
איור מדברי בסיני הנקרא גם מדבר קדש, משום
קדש ברנע היהתו בתחום מדבר צין (בדבר ל"ג).
מיתלה
מעבר הררי מפורה, בו עבר כביש-הרחוב היוגא
מגדת תעלת סואץ לכוון א-נחל. בו עברו גם
"דרך החוגגים" לכיוון נחל ואלה. המעבר נחרנס
במבצע "קדש" (1956). כאשר יהדות צנחים לח-

"יבוא של תוכים, קופים ושןבב! ברור
שאין כסף לשיכון לזוגות עיריים!"

גם בשם הים האדום. מסתעך בצעונו לשתי זרועות
— האחת מפרק אילם והשנייה מפרק סואץ — ה-
מקיפות את חצי-האי סיני. אורכו של ים סוף (כולל
סואץ) 2,180 ק"מ. רוחבו המרבי, כ-400 ק"מ.
ימת ברדויל
ימה המופרpta מן הים התיכון בלשון יבשתית צרה,
ובשוליה הרדומות — ביזות-מליחת. היא קרינה
על שם בלדורויל מל' הצלבנית, שמת איזור הזה
במאה ה-12 בעת מסע צבאי נגד מצרים. הבדואים
שבשו את שמו לברדויל ולימה קראו סבח'ת בר-
רויל (מלחחת-ברדויל). יש חורדים הסברים כי
במי ישראל עברו כאן בדרכם ממצרים וכיימה זו
היא היא ים-סוף המקראי. קרואה גם: האגם הסירובי
ニ. אורך הימה כ-80 ק"מ ורוחבה המרבי 25 ק"מ.
לחוף הימה הוקם היישוב נחל-ים.
יטבה — ראה: תיראן

(המשך עמ' 11)

ואדי טויביה
ואדי, כ-11 ק"מ מדרום לאילת. בסלעי האדמדמים
חרחות כרכבות צוירים קומוי. כתובת את היל
של חיל חיל המצב הרומי' שהונה באזורי: "עמדו
גוזד! כאן עבד אטליות טורבו מן הלגון השלישי
קייריקית, פלוגת המאה אנטונינוס ולנטיס".

ואדי אל-ג'יה

בחל באזורי ג'בל-מוסת ובו בסתנים מרהיבים חמש
עבדו על ידי הבודאים. באו מעתן גודול ובארות
מים הפורות.

ואדי כיד

ואדי היורד מחררים אל מפרק אילם. לאורכו הוואדי
וובלוי עברת דרד מדבר אל מפרק שלמה, באו
כך עברת חטיבת 9 במסעה המפרק מאיית אל
שארם א-שייח', מבצע "קדש" (1956).

ואדי מוכתב — ראה: נחל הכותובות

ואדי מע'ארה

ואדי מדרום לסביבת אל חאדם. יורד לכיוון מפרק
סואץ. המיצים הקטונים כרוו בקרבתו נחשות ואבני
תורכיה. על פניו הسلمם באו הרים צירום ו'
כתובות בכתב התרוטומי.

ואדי פיראן

הארוך בנחלים היוצרים מאזור סנעה קתינה אל
מפרק סואץ. אורכו 130 ק"מ. בחלקו העליון קרו
ואדי א-שייח', בו נאת' המדבר הגדולה בירתם בסינה.
ראה: פיראן.

ואדי א-שייח'

נהל ששאשטו באיזור סנעה קתינה. עובר בקרבת
carrier השיח', נבי צאלח ומכאן שמו. המשכו — ואדי
פיראן (ראה שם).

ואסית

ישוב בדואי ואטר-תירירות. כ-75 ק"מ מדרום ל-

אלת, בצד הכביש אילת — שארם א-שייח' /

ח

חמאם סידנא מוסא
משמעותו לא-טור, בחוף מפרק סואץ. מי-
המעין מטי תרים וישוב בדואי נטוש.

חמאם פרעוץ

משמעותו בין ואס-סודא ואובי-זינה, לחוף מפרק
סואץ.

חרובקה, אל

ישוב בדואי על חוף הים התיכון, בין רפיה ואל-

ט

טבחה, א-
נת-ים-בדר ועריה ובה דקל סודאני. מדרום לאילת
ובצד הכביש היוצא לכיוון ה-פיירוד. לפניה מלחמת
ששת הימים היה כאן הגבול בין ישראל למצרים.

טור, א

עיריה בטsha לחוף מפרק סואץ, בק"מ ה-97 שבין
שראמ-א-שייח' לא-ברודיס. שימושה החנה כאנ-הירקון
עלוליה-הרגל המוסלמיים, שהו מפליגים ממנה אל
הציגן, כן שימוש צלינים וגערם בדרכם לסנהטה.

טרפת אל-קדרין

נת-ים-בדר, בה עוברת הדרך אל ואדי פיראן וסנעה
קתינה. כ-33 ק"מ מנהה-פיראן. טרפה בערבית
הוא עץ אשל, המזכיר שם לרוב.

י

ים סוף
הים המפליין בין חצי-האי ערב ואפריקה. מפורסם
במקרא מנדורי בני ישראל בגאותם מצרים. ידוע

לזכר הקרב המור במעבר המיתלה, בו נפלו 38 אנשיים.
(תחנות העצומי סיני, א. טרזה, דגניה א').

ליקוט סייגי

14

מיה, יונגה, לטינית וערבית, שמות של יהודים וכן צייר של מנורה ולידת שופר.

נח"ל-

ישוב נג'יל, נוסד ב-1967, על חוף ים ברדווי, כ-63 ק' מ' מאל-עירים בכיוון קטריה, היישוב, הבני/mol המוקם הרחוב בויתר של הימה (כ-25 ק' מ'), מתחבב עלייה על דיג.

נח"ל סיני

היאחזות נחל, נסודה ב-1967. בתחום תחנת הנסינות החקלאית של אל-עריש.

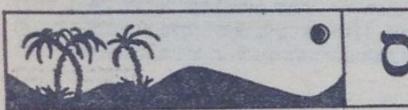
נהל פארן

בחל גודל, הקרויה בידי העברים: ואדי גיראפי, ראה'ו בשתי חצאי סיני וספאו בנחל העברת. נחשב לאורך בנחל הארץ ישראל ובעורכו התפתחו דרכים דרום, שקישרו את מצרים עם איזור ים המלח ואת עזה עם עקבה.

נהל מצרים — ראה: ואדי אל-עריש

נעמה

מפרץ ואתר-תירות הידוד בשמו העברי: מרסה' אל-עט. על חוף מפרץ אילית בין שני שארם א-שייח' וראש נצראני, השם על נעם המוקם הרכה ב- מימי הצללים. בפתחו ואתר-תירות הוול בת- 1970. ראה: ואדי אל-עריש.

סbatch ברדהויל — ראה: ים ברדהויל

סואץ — ראה: תעלת סואץ

סיקת באשה

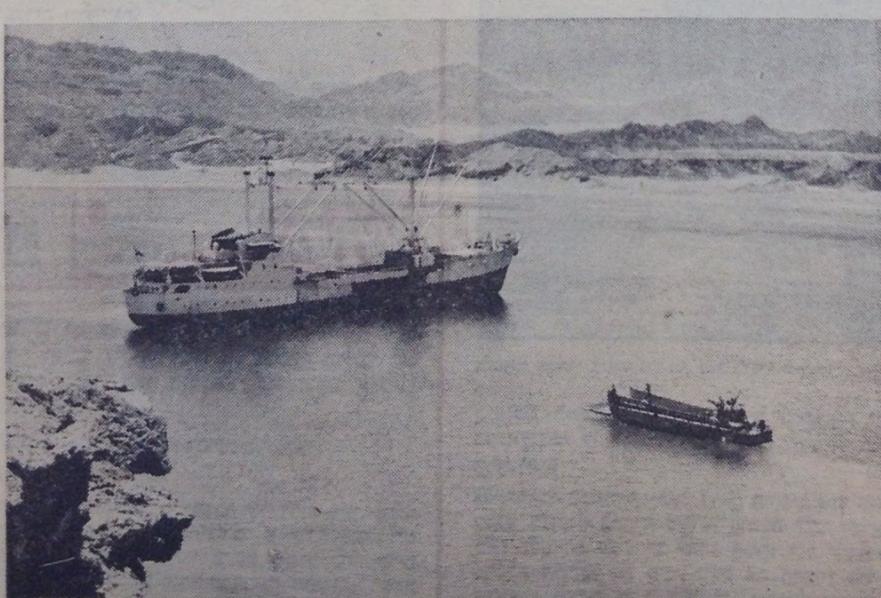
"שביל הפחה" והוא אחד משני השבילים העולים אל גבלcosa (הר משה). חילתו ליד מגור סנטה קרטרינה, שם הוא פונה לכיוון דרום-מזרחו, ומתחבר אל החלק האחרון של סיבת סדנא מוסה. (ראה שם). השביל נחצב והוקם בפקודת הפחה המצרי הולני עבאס, שרופא ציוו עלו לתגבור בהרי סיני. (ראה ג'בל עבאס).

סיקת סיידנא מוסא

פירוט השם: "שביל א-דוננו משה". אחד משני השבילים העולים אל גבלcosa (הר משה). תחילתו כוונת פונה לכיוון דרום-מערב. לאורכו היי יורד מ-3000 מטרות, שניבו בשעמו לקל על המעלפים אל ההר. כיים הן הירושות בחלקן הגدول.

סכר רואפה

סכר באפק ואדי אל-עריש, באיזור אבו עוגילה. הוקם בפקודת המשול הירחי של סיני ג'ארוויס, אשר בישק לאגור את מי השטפנות ולונצ' אוטם לפיתוח חקלאי באויאן.

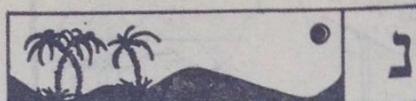

אוניה ישראלית במפרץ-ישראל.

(הירות הצלומי סיני, ע. אורבה, ירושלים).

מרסה בריכת

מפרץ מקסם באיזור המפרצים שבין שארם א-שייח' לארס מוחמא.

נבי צאלח

כבר קדוש לבדוים באיזור סנטה קרטרינה, סמור לשדה-התשופת, לפי מסורת הבדואים והוא קברו של צאלח, אשר קדם לנבניה מוחמא.

נבק

נאתי-מדבר לחוף מפרץ אילית, מצפון לארס נצראני, נבק חורשות של שיח מגנובי. נבק הוא שמו הערבי של השיזוף המצוי שם. (מגנובייה ראה: ראס מהנדן).

נואייב אל-מזינינה

נאתי-מדבר ושוב בדואי לחוף מפרץ אילית, כ-5 ק' מ' מדרום לאסיט. בנווה וסביבתו מתגוררים בדואים בגין שבת מזינה ומכאן שם המקום.

נואייב א-תראכין

נאתי-מדבר ושוב בדואי לחוף מפרץ אילית. כ-4 ק' מ' מצפון לאסיט. בנווה וסביבתו מתגוררים בדואי אים משפט התרבותן ומכאן שם המקום. בנואייב מצודה והה בר מים. הקומה על ידי המצריים בסוף המאה ה-19 וה-20 נבנתה כמרכז שלטונו באיזור. חוו'נו-נואייב נועד להיות אטרקטי. גרעין מתנה לים ראשון כבר יושב שם.

נה'ל, א'

תעלת נתקדרים יישוב בדואי נטש, כ-125 ק' מ' תעלה סואץ, על "דרך החוגגים".

נהל החוגגים

נהל חוגגים, בו כתובות רבות וציורים על הסלעים. בנהל עברה הדרך מואדי פיראן אל הנגב, אליהם וערbor הירדן, בדרך זו הגיעו אבאות שמיינט-טור, צלינים וגוזדים. בעין-חדורה הסמוך היי חוגגים ציורים בימי ועתה. נתקדרים כחובות וציפורים בלשונות שונות — נגאטית, קופיטת, יונגה, אריה-מנית אף עברית. בין הציפורים והחריות בסלע נון תון להבחן במנורה בעלת שבעה קנים, שופרות וסמל-קדושים הארומים. בכתובות עברית אחת נאמר: "ברוד ומונטר שמואל בן הילל" (ברוד ושמור שם) אל הילל. בערבית נקרא הנחל ואדי גאג'.

נהל הכתובות

1) נחל בו עברת הדרכם מאבו-ירודים אל ואדי פראן וננטה קרטרינה. על הסלעים שבאפק-הנהל כתובות קדומות וציורי חיות לרוב. בערבית: ואדי מוכתב.

2) נחל היוצא מראש מעבר אילית אל חוף מפרץ אלית. בערבית: ואדי אום סדייה. על הסלעים שבאפק-הנהל נתגלו כתובות קדומות בנבאתית, אריה-

"אני מקווה שהבאשה לא יגלה ששמוני בשיה הוו במקומם בשאר בקר!..."

מה קשה על פריצת, ובמלחמות ששת הימים (1967) כאשר ייחידה ישראליות קתנה חסמה פה את דרכו של השירון המצרי הנס על גפטו.

מעבר וטיה

מעבר בין קירוח-סלע וCOPEIM, בו הדריך מונוח פיראן אל סנטה קרטרינה. כ-7 ק' מ' מצפון לנכסי-צאלח.

מעבר שיריה

מעבר הררי הרוחה את פרישת המים שבחין אנגד. הניקוח של ואדי דח'ה ובין אגן-הניקוח של ואדי כיד. השם נרבי: שהרת 26 ק' מ' מדרב, לאחר מיצג קדש (1956) מליקו המצריים את המעבר החסום את הכביש החדש מלאלה לאופירה עוקף את אותה הכביש העולה לארס המעבר. שם אנדרטה לזכר קטע-הדור העולה לארס המעבר. סג'יאלוף יאיר תל-צ'ר וסרן נחמן לוי, שנרגעו בסמוך בצלות רכובם על מוקש מצרי זמן קצר לאחר מלחתה ששת הימים.

מפרץ מושא

מפרץ היוצא מים סוף לכיוון צפוני-דרום, לאורך של כ-175 ק' מ' המפרץ מוקף הרי חציה-סיני ממערב ורי אדום ומדין מזרח. על המעבר הצר (בן ים טוך אל מפרץ אילת חולשים מצרי תיראן. החוף ה- מערבי של המפרץ בידי ישראל ומרבית החוף ה- מזרחי (להוציא קטן בצעון, באוזור עקבה ה- ירדנית) ידיעת ער-רב הסעודית.

מעבר הסרטנים

לשוני-מים ג'יטה החודרת לחוף היבשת, כ-18 ק' מ' מדרום לאלית. על שום הרmino האזוני לפיראן של ארצות הצפון, ניתן לכפר זה הכנוי, "פירוד".

מפרץ סואץ

מפרץ היוצא מים סוף לכיוון צפוני-מערב. מפריד בין חציה-סיני לבין מצרים ומהוות גבול מים בין 250 ק' מ' ורחבו המרבי 50 ק' מ'. בקצתו הצפוני, פתחה הדרומי של תעלת סואץ, הנמשכת אל הים התיכון.

מפרץ שלמה

השם העברי למפרץ שארם א-שייח' שבערבית פיר רשו, "מפרץ חזקן". בקצתו הדרומי של חציה-סיני, מול האי תיראן. השם ניתן לזכר שלמה המלך, שאינויו מלאה אלית עברו בסמוך. השולט על אייר מפרץ שלמה, שולט על הכניסה אל מפרץ אילת וממקום ערכו האסלאמי הירחי. המכון נבש עלי די צ'ה'ל ב-1956 על ידי חטיבת 9, אשר הGINZA לא-בורקע. המסע מפרק מאיר אלית; ולאחר מכן ב-1967, על ידי חיל הים וחידעה מונחתת מ- הליקופטרים.

מצפה כריישם

מצוק-סלע בראס מוחמא, היורד אנטה אל ים סות. גובה כ-50 מ' מעל. מהמצפה ניתן להשקייה אל החקלאות וריכישם.

מצפה שחם

מצפה על גבעה בצד הכביש אילית-אופירה. כ-50 ק' מ' דרומית לאילת. העברים קוראים למקום ראמאל-בורקע. המצפה על שם של זאב שחם (טריז), שעבד רשות שמורות הטבע, שנרגע בתאונת דרכיו. מ-1967, על ידי חיל הים וחידעה מונחתת מ-

מצרי תיראן — ראה: מפרץ אילית

מצרי תיראן — ראה: תיראן

מרסה אל-עט — ראה: ג'טה

קטרינה

בזה-ים-דבר דרוםית לביש אל-עריש — קנטרה, בימי הביניים היהת כאן קהילה יהודית. צבא נפוליאון חנה בקטיה בדרכו ממצרים ללבוש את ארץ ישראל (1799). באיזור זה התחוללה בעת מלחמת-העולם הראשונה קרבות בין הצבא הבריטי שלטה ממצרים לבין הצבא הפורטוגזי שניסה להסום דרכו.

קלעת ג'ונדי
שרדי מצודה מזרחה בסיני, במרומי הר הנקרא ראם א-ג'ונדי, מדרון מזרחי למדבר יהודה. המצודה נבנתה תחת ידי הפליטים המוסלמיים צלאח א-דין (מלך ה-12), חלק מערכת ההגנה על המבוות אל מצרם וכבסיס התקפה מול אוור שליטם של החלבים.

קלעת א-נחל — ראה: נחל.

קנטרה

עיריה מצורת הרומה ונוטשה על הגדרה המורחת של עתלית סואן, 155 ק"מ מאל-עריש, בין פרט סעיד ואסמעליה. העיירה היהת בנזיה על שתי גדרות התעללה. מאוז מלחמת ששת הימים שירדי המורי היה הוא בידי ישראל. בסביבות העיר שירדי ישובי קדם. כתובות מהמאה ה-3 לפנה"ס מספר על חיל מצוב רומי. במלחמות-העולם האשונה אלה בקנטרה בסיס ראשי לצבא הבריטי, שלטה ממצרים לבוש את ארץ ישראל מידי הטורקים. כן היתה תחנת ורכבת השובת.

קסימוי

ישוב דודאי בקדמת-סיני. 30 ק"מ מניצנה. היהת עד 1967 בסיס מצרי. במלחמות-העולם הראשונה שימשה כבסיס צבאי הורכי ואלה נסלה מסילת ברזל מכארד-שבע, אשכורה היהת להגעה עד לסואן. במקומ חורשת-אל-פיטום גודלה, שניטה בעת מלחמות-העולם הראשונה בידי תלמידים ממקווה ישראל, ש-סבורה, כי פה עצמוני הנזכר במקרא בתיאור גבולות הארץ (במדבר ל'ג').

קצר עבאס באשה — ראה: גיבר קצר עבאס.

אראהה

בקעה מוקפת הרים באיזור סנטה קטרינה. השם פירושו בעברית: המנוחה, משם שלפי מסורת הבדואים חנו בקבעה זו בני ישראל בצתם ממצרים

„מיסמן חשוב מתקופת ועדת ויתקון!...“

שהתקנים כאן מתקופת האבות ועד לתקופה הערבית הקדומה. בראש התל שרידים של מזור בינוי ושל יישוב גדול, שנקרא פארן. המרחק מבאיש מפרץ סואן ועד לנוה-פיראן הוא כ-50 ק"מ.

פלוסיאת, אל

שרדי ישוב על גאות ימת בראיאיל, לפני השערת כאן מוקמת של אוסטרקינה, עיר נודעת בימי בית שני. צבא רומי בפיקודו של טיטוס, עבר בה בשנות 66 לפנה"ס בראשו של יישראל, לדכא את המרד נוצרם שהתגוררו במקום זה במאה ה-5. בחפירות נחשפו שרדי שתי נסיות ביואנטיניות.

פלוסיאן — ראה תיל-פראמאת.

ק

קדש ברנע — ראה: קודיראת

קדש ברנע נה-ים-דבר ובו מעין מהגדולים בסיני. נוכר הרבה במקרה. אברהם אבינו ישב בקדש ובני יישראל התנו בה בדרכם לכגען, מרים הנביאה, אהוחה משה, מתח בקדש, ומכאן שלח משה את המרגלים לארכן כגען, על שם קדר נקרא המיבצע הירושלמי נגד המצריים

התותה המגاري בראש נצראני, מול מיצרי תיראן. (תחרות תצלומי סיני, ת. נהורה, לחובותהשנויות).

ונחו לבני שבאו אל הר סיני לקבל את המורה.
ראש ג'רה

מפרץ קטן בחוף מפרץ סואן, בין איסטור ושארם א-שייח'. בחוף המפרץ חוות מיכלי נפט.

ראש מוחמד

קצחו הדרומי של צ'כיה-סיני, החדר לתוכו ים סוף. כ-25 ק"מ מישראל-א-שייח'. על ההור גדרים צמחי המגנוביה ("א-בצינה רוסאית"), שלחים שרשוי נשימה ופליטה מוחדים במינם, המאפשרים לתמם להתקנים ממי הים. חורש-מנగנוביה אחר מוצי בנאת-המדבר נבק.

ב-1956. חוקרים מוחים את קדר המקראית עם נת-המדבר קודיראת (ראה שם).

קודיראת

נת-המדבר באיזור קסימוי. לדעת חוקרים וזה קדש ברנע, הנזכר במקרא כתהנה השובה לבני ישראל בעת נדודיהם ממצרים לארץ כגען. ס. ג'רוזס, מושלה הבריטי של סיני, ניצל את העיון הנגדול שבמקומות והיקם חותה קלאית, באמצעותו ביש להפריך את הבדואים הנודדים לחקלאים לירשבים על אדמותם. בקדיראת נחשפו שרידי מצודה מהמאה ה-8 לפני הספירה (תקופת המלוכה הישראלית).

סנטה קטרינה

מנזר מבודד למרגלות ג'בל מוסת, קרווי על שמה של קטרינה, אשר הוותק התרוג על שם ימי הרומים בחילתה המאה ה-4 לספירה והוכרה לקדושה על ידי הכנסייה הנוצרית. לפי אגדה אחת קתרינה היא בת מלך מלכשנדריה, אשר החלטה להתנזר למוות רוחו של אביה יעקב-האלים. שליחי האב ערכו את רוחם 15 פעמים מבלי שהצליחו להミיחת ור�� ב-16 פעם עלה בידם הרובה, משmetaה חבלו עצמו-תיה לכרוביה בראש הגבורה ביוטר בסיני, הקורי כולם על שמה גבל קתרינה. לפי מסורת נוצרית נמצאו העצמות בידי נזירים, אשר הרינו אותו מן הרים היום. מרים מרים ממנזר את גולגולתה ורעהה המשאלות....

בנית המנזר בסנטה קטרינה בשנת 521 והוא מן המנזרים הגודמים בעולם. מקומו למרגלות ג'בל מוסת, מוקף חומה איננה ומשתרע על שטח בניו כמצודה, מוקף חומה איננה ומשתרע על שטח של 8 דונם. לפי מסורת הקדמתה כנסיית המנזר ב-720 דונם. במנזר אבר, שלפי האגדה הגיע לידי צורה לשמשה. בתקופת המנזר המרכז מענות לנזירים, אכסניה לצליינים ולולוברי-אורה, מוויאן וספריה, המכילה אלפי כתבי-יד, בינג'ם נדרים בוויתר. בגדה-מנזר דדר-הגולגולות, בו כבורות גולגולותיהם ועצמותיהם של נזירים שמתה, לר' הנסיך למסלמי מסגד מוסלמי, שהוקם במאה ה-11, וכן מלטם את יחסם הייחודי שבין הנזירים ושכניהם סנפירות

א-זחיח ובלתי מושב בימי-סota, בכנסיה למפרץ אילת. ממורה לא-תיראן, אורכו כ-9 ק"מ, רוחבו כ-6 ק"מ ושטחו כ-24 קמ"ר. עד 1948 היה ברי-בוגות סעודית ולאחר מכן מנזר למצרים כדי שישר לילם את חסימת מצרי תיראן בפני ספרינט ישראל. ליותר. ביום בשליטתו של צה"ל.

סרביס אל אדם

חרבות מקדש פרעוני מן המאה ה-19 לפניו הספרה. בהרים מצפון-מזרחה לא-בורי-דוס. במקדש היהו גערלים פולחנים מיויחדים, שנעודו להבטיח את שלום של העבדים במלחמות התוכני (מי אבן קישוט). בין השידדים שנותרו בשטה המקדש נחשphen עתרות ועליהם הכתוב השמי הקדום ביויתה, הרדוע בכינוי המדעי „הכתב הפוטוסיני“. על העמודים הפוזרים בשטה האהר הירוחות כתובות בכתב החרטומים, אשר נשלו לכוא על ידי המצרים הדרומיים. סרביס אל האדם בעברית: „עמדו המשרת“.

עיזון מוסה

נת-המדבר והחנתן צליינים (לשעבר) לחוף למפרץ סואן, בין פורט תאוסיק וראש א-סודר. בה 12 בארות ומעינות.

עין פורטגה

נת-המדבר קשנה באפק נחל מוקף הרום תלולים ונישאים. בה עברו לחומי חטיבה 9 של צה"ל במסעם המפדר במדבר סיני בעת מבצע „קדש“ (1956). אל שארם-א-שייח'.

פ

פורט תאופיק

נמל וпорבר של העיר סואן, בפתחה הדרומי של תעלת סואן. מאוז מלחמת ששת הימים (1967) בידי ישראל.

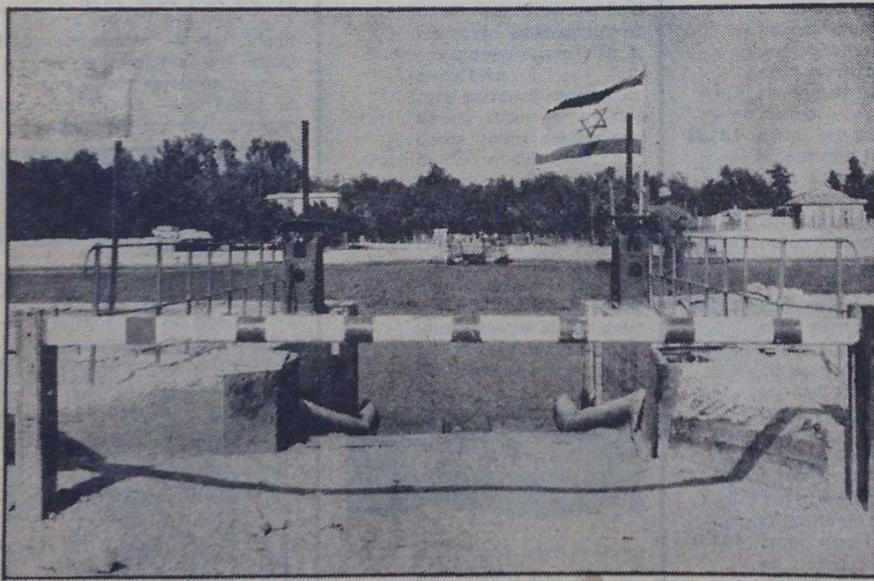
פיירוד — ראה: מפרץ הסרטנים.

פיראן

הגדולה והויפה בנאות-המדבר של דרום סיני, בתחתית הקלטים של גאות-המדבר ושבה מתגוריים בדראים, מהפתלת באודי פיראן לאורך קילומטרים הרוך העולה לכיוון סנטה קתרינה. הפרקיה מדויות שנערכו בתל-שביל הנorth, מציגות על יישוב רצוף,

ה„מגנורובים“ ליד נתת המדבר בנגב.
(תחנות צלאומי סוני, מ. גנדשטיין, רמת נס.)

עלת סואץ בדרומה, ביום שלו. (תחנות צלאומי סוני, י. פורט, קב' סעד)

של האניות לשני הכווינים. התעללה חותזה שלושה אגמים, המשולבים בתחוםי שלה — המסתה, האגם הגדול והאגם המר הקטן. يوم העטלת-סואץ והוציאו לפועל של מיבצע עינק זה היה המהנדס הזרחי פרידיננד דה-ליספס. החברה שהקים החלה בחפרה הדרעה בת ה-25 באפריל 1859, בקרבת המקומ בו כינה לאחר מכן פרט-סעד. ב-17 בנובמבר 1869 נחנכה הדרעה כשבידי החברה וכמי לבעלות והפעלה למשך 99 שנים. בשנת 1888 התרמו המעצ'מות הימיות בכספי על מנת, בה החיבורו לקו, הופשיישת לכל העמים בימי שלום בכמה מלחותה. שלוש שנים לפני תום מועד הוכו, ביולי 1956, הלאימו המצריים את התעללה. בניית קושטא ולהכסמים ולהתקibirות בנמלאות אחרות ובניגוד להחלטות האו"ם מינואר 1948 מנעה מצרים את וcottah המעבר בתעללה סואץ מאניות ישראלית וכן מאניות בכל דגל שהוא בדרך אל ישראל וממנה. באוקטובר 1956 הלה ההתקפה האנגלית-צרפתית על איזור התעללה; בו בזמן נערך גם „מיבצע קדש“, וכוחות צה"ל הגיעו עד לקירבת התעללה. מאו מלחמת ששת הימים — התעללה משתקת, ורותת צה"ל שליטם על גתת מורה, ובעקבות הקטע הצפוני שלה — איזור ביצות, ובו גם העיר פרט-סעד.

יש סברה כי תיראן היא יטבה, אשר בה נתקיים במאה ה-6 לספירה מדינת יהודים חופשית.

תל אל-פראהמה
בקרכחו עברה מסילת הרכבת מארץ ישראל אל הסואץ. משוררים כי פה מקונה של עיר הקדומה פלורון, אשר שלטה על המבואה למצרים והיתה החנה השובهة על דרך היבנאלומית, פה עברו כובשים רבים: סנהרב, אלכסנדר הגדול, טיטוס וועדה. בני השלטון הרומי ישבו יהודים בפלוסיאון ובימי הביזנטים היה בית קדרה נזירים. נבבשה בידי בלודאי מלך הצלבנים במאה ה-12.

תמד, א — ראה: ביר א-תמד.

תעלת סואץ
תעללה מלאכויות, שנפירה כדי לחבר את חים התיכון עם ים סוף, מפרידה בין יישת-אסיה ליבשת אפריקה מבער ומצר הריך דרך מאורופה אל המזרח הרחוק ב-4800 ק"מ (לעומת הדרך הסగובה את כף התקווה הטובה). נקראת על שם העיר סואץ, כף התקווה הטובה. אורכה כ-162 ק"מ, שבפתחה הדרומי של התעללה, אורכה כ-120 ק"מ תעללה הדרומית. רוחבה של התעללה במקומות הצר ביותר האגמים. רוחבה של התעללה במקומות הצר ביותר הוא 60 מטר ומקטעו הרחב 150 מטר. עומקה בגובה 510 מטר. היא הייתה בתחום שלטונה של סעודיה ונמר לזכרם כדי שייחסמו לאניות ישראלית את הכינוי התעללה לשתי וורות כדי לאפשר תנועה ברוגנית בכל אלות. נקבע על ידי צה"ל ב-1956 וב-1967.

ראש מטרמה
בillet חוף במפרץ סואץ, בין ראש איסודאר ובו נסעה. באיזור שודות הנפט.

ראש נצראני
מושב מצרי לשעבר בחוף מפרץ אילת, בין שארם א-שייח' ובבק. פה הציבו המצרים את תוחת-היהח' שלם מול מצרי תרגן, לחסום השיט לספנות היש-אלית אל אלת. כוחות צה"ל השתלטו על ראש נצראני במיבצע „קדש“ (1956) ושנית במלחמת ששת הימים (1967).

ראש אנקב
מכבר לחוף אלת, בו מוצלבות מספר דרכיהם המגי-עת מסיני וירודות אל נחל שלמה בואכה מפרץ אלת.

ראש סודאר
עיררת נפט בחוף מפרץ סואץ, 43 ק"מ מדרום לפורת תואפק. כוחות צה"ל השתלטו עליה לאשונה ביבצע „קדש“ (1956) ובשנית במלחמת ששת הימים (1967).

ראש עיש
תחנה בנתיב תעלת סואץ. כ-15 ק"מ דרומית לפורת סעד. איזור ביצות ומליחות טובעניות. מאז מלחמת ששת הימים ניטשו אל גבל מוסת וכן צrif-עץ, שהוקם בזמנו לאיכסונו של המלך פארוק, כאשר ביקרו במנור סנתה קתרינה. חוללו ביולי 1967 ובאפריל-מאי 1969.

ראש שרתיב
בליטה בחוף מפרץ סואץ, באיזור שודות הנפט, בין א-רורדים וא-טואו.

רובה
בoston מדורם לפחותו של ואדי אל-ג'ה, באיזור סנתה קתרינה. בקרבתה מוקם חניון מסודר לטיללים המבקש שם שלות אל גבל מוסת וכן צrif-עץ, שהוקם בזמנו לאיכסונו של המלך פארוק, כאשר ביקרו במנור סנתה קתרינה.

רומני
תחנת נטושה ומוחנות אבא, בין קנטרה לאאל-עריש. כ-40 ק"מ ממערב למגנטרה. רוחה החנה השובهة בימי קדם על „דרך הים“ המפורה מוסת. נודעה כמקום קרובות בין הבריטים לתורכים במהלך המלחמות העולמיות הראשונות, לחמי צ'יל הגעה לרומני בימי קדש (1956) במהלך ששת הימים (1967). מול חוף רומני טובו 2 טרפסות מצריות בקרב ביג'ית ובין ספינות חיל-הים הישראלי (12.7.67).

רפדים — ראה: ביר-גמגגה

ש

שודות
האחת של תנועת המושבים באיזור פיחת-רפתה, נוסדה ב-1970 ונקראה בראשיתה פיחת-רפתה.

שייח זוויד

ישוב בדואי בצד הכביש דפי-אל-עריש, כ-16 ק"מ מפיתח-רפתה. שייח' סולימאן נפעי

AKER קדוש לעובדים בואדי סידרה, באיזור מכרות-

הטורכי העתיקם. שייח' א-שייח' — ראה: אופירה, מפרץ שלמה

שייח אל-מויה
מפרץ מצפון לשארם-א-שייח', בין לבין שארם-

א-שייח' מפרידה לשוזן-מידין — היהודים, אשר בהגנתו של ההדרי המומר פאול פרידמן מגרמניה, היו בדרה' כאם אל-ארץ-מדין. כדי להקים בה ישוב, לפי תכנונו של פרידמן היה. ישוב זה צידר להוות גרעין למדינת היהודית. שייח' — ראה: מעבר שורייה.

ת

תיראן
אי בפתח מפרץ אלת, כ-175 ק"מ מדרום לאילת ו-6 ק"מ ממחוז סוני, בו רר המגשא לגובה 510 מטר. היא הייתה בתחום שלטונה של סעודיה ונמר לזכרם כדי שייחסמו לאניות ישראלית את הכינוי התעללה לשתי וורות כדי לאפשר תנועה ברוגנית בכל אלות. נקבע על ידי צה"ל ב-1956 וב-1967.

האָרְזֵיכָן סִינִי

או"ם, האמורות להכנס לסייע
לאחר פגותו של צה"ל.
ישראל מודיעין לא"ם על חיש
ליידי ממיותה. באוטו וס נרעך
סאי, בכל זה מעורב המיתלה.
יחידה יונסלאבית טבחה החרי
רומ של הא"ם חוגה את זה
תעלת וכוכנת לסייע.
צה"ל מפנה את שארם א-שייח'.

מלחמת ששת הימים

טורים, הרכבת את כוחותינו
בסיור וזרת את סיילוקו של
חיל החירום מטרות עזה וצבי
האי סיני. פ██יך הא"ם או"ם
טאטי ענעה על חיטוט
טורים מודיעין עלי חיטוט
מצרי טיראן בבני ספנות ישראל
لتה.
חל האירור הישראלי מסתענו
על 18 שדות תעופה ובסיסיו
טילים בסיני ובמצרים. כוחות
ישראלים חווים את גובל סיyo
בשלוש נורות. כבשcia אלעריה.
כוח ישראלי מנכז את מתחם
אלעריה. אזור נבל לבני
גיגנפה ביוזם צה"ל.
כל המבורים מסיני לתעלת
סואץ ביוזם צה"ל כבשcia שא"
רמ"א.
צה"ל על גות תעלת-איסואץ. כל
חץ האירוי בדיו צח"ל טביה
תת החק עם הטבועים וככמת
לתקופה.
אייה ישראלי ראשונה עוברת
במצרים טיראן הפתוחים.

עד מלחמת התהשה

כוח מצרי מנסה לחדר לסייע
ליד ראש אל עיש נהזה.
טרופות מלחמות מטבחות
בקרב ימי מול צה"ל סייני.
6 מניינים מצרים מופלים
באזור החושאץ. עשרות מצרים
ההרים ומאות גפעים. מופל
מטוס ישרים, 10 חיליות יש
אללים נהרים.
היאחות נח"ל מתנהלת בחוף
אסם בדואים.
20 חטאות מטביעים את המיש
בפעולת תנומול שערכות הארץ
טלורה משאלה מונחים
קשה בני בת היוקם המכ
רים והגדלים בוגר שמייר
סואץ וכן מפעל התשלובת דח
פטרוכית שביר.
מטוס ישראלי מופל. שני טו"י
סוי גערדים.

כosh את איזמוד ואת קלעת
נהל מוחתלה. באוטו וס נרעך
הקרוב האירורי הראשון בין
מטסים ישראלים ומטסים
מצרים שבאו לפגע בכוחה ה
מנונח ליה המתה. כוח צה"ל
כובש את קסימיה.
31.10.56 קרובות איסם בהז מיצרי ה-
מיותה בין כוח נחנכים ובין
מנונח ליה המתה. כוח צה"ל ב-
בר המיתלה מסתים בתבוסת
מטחים.

מכוחות החיבען כובשים את
מיהמי רוח וונים לכיוון אליו
יעיש, בעוד כוח אחר מתקדם
באזור אלעריה. אסמאיר
ליה ליכון תעלת סואץ. כוחות
הסבגה 9 מונעים לאס-זיקב
כדי להתחיל במעסן לעבר שא"
רמ"א.

אלעריש נקבעת בפני כוחות
צה"ל. הרכה שעב ביר איסמאיר
ליה כבש את בירגנפה והגעה
לקורת תעלת-סואץ. כוח מօ"ז
נchap את העירה אטורה.
כוחות טביה 9 מותרים ב-
דר'אל-זרק לאורן מפרק אילת
דרומה.

כבשות עירית הפט ראש א-
סודאר של חוף פפר-סיאן.
כוחות חטיבת 9 חולפים בדוח.
4.11.56 פני ראש נצרים ומוכנים ל-
קרב לשארם אשיה.

5.11.56 שארם אשיה נכבשה ובכך
מנצ'ר צחאי ביוזם צח"ל.
5.11.56 תם מיבערקץ.

לכרים 15.11.56

שנות של כוח החירום של ה-
רשות השכל שבחות הנשק בין
ישראל למצרים.

1.7.67 כוח מצרי מנסה לחדר לסייע

ליד ראש אל עיש נהזה.

11.7.67 2 טרופות מלחמות מטבחות
בקרב ימי מול צה"ל סייני.

14-15.7.67 6 מניינים מצרים מופלים
באזור החושאץ. עשרות מצרים

ההרים ומאות גפעים. מופל
מטוס ישרים, 10 חיליות יש

אללים נהרים.

4.10.67 היאחות נח"ל מתנהלת בחוף

אסם בדואים.

21.10.67 20 חטאות מטביעים את המיש

חתת אל"ת מול חוף סייני

באטען טילים.

24.10.67 בעולת תנומול שערכות הארץ

טלורה משאלה מונחים

קשה בני בת היוקם המכ

רים והגדלים בוגר שמייר

סואץ וכן מפעל התשלובת דח

פטרוכית שביר.

1.12.67 מטוס ישראלי מופל. שני טו"י
סוי גערדים.

30.10.56 כוחה שחדן מאורו כווניה ר'

לחיי הדירות הנצחית בין
ישראל וצרפת!"

18

לחיי הדירות הנצחית בין
ישראל וצרפת!"

ארד פאלمرا, שפעלה בקרב ה-
בדואים בין רוחם בדי"ב
דו"ם. בין חמימותה והיהודי
בכור חסן תשב יפה.

1902 משלחת צוותת בת שמונה
מוסלמים בעקבות התישבות (5
יהודים 3 זך לא-יהודים) ווצאת
בחודש פברואר מטורים לטיני,
להקוך את סיורי התישבות
יהודית שם. במשך 44 ימים

הם עירבים כ-800 קילומטרים
ובertos מסעם מגישים דוח' ב'
מאראס 1903.

נקבע הגבול בין ארץ ישראל
חוותה שלטונו לבון ריבי
מצרים שהנה מתחילה ריבי.

פי. בגבול הווא סיני.
לקראות סוף השנה מתחילה
הריטים פותת שלטון ריבי.

ריבי בחוץ והריטים בימי.
ונכון לסייע, קובשים מתחילה
קנטרה וסיבו ורומס וומאיין. בחודש
אוגוסט עולים קרבות באבו
נוה המדבר קשייה וחודש דצ'
מרב כופלת בדיו הריטים אל
עריש.

מלחמת העצמאות

15.5.48 כוחות הצבא המצרי שחרתרכז
בטי מושלים לנוך ארץ-ישראל
אל.

27.12.48 כוחות צה"ל כובשים את ניצ'ז
הה, אצונו יום נחתת יהודה
מחליל הים בחוף אל-עריש ר
מחלבת שט מימתקני האיבר

28.12.48 כוחות צה"ל חזרדים לתוך
סיני ניצה — אל-עריש
לה.

29.12.48 כוחות צה"ל כובשים את אבר
עווגיה ומתקדים לכיוון אל
יעיש.

2.1.49 כוחות צה"ל מעצווים לפותת
את סיני ווחזרים אל מעבר
לגבול.

24.2.49 חתם הסכם שביתת האש בין
ישראל למצרים.

25.10.56 המטה הכללי של צה"ל מקבל
הפקדה למיבערקץ, הידוע
גם בכינוי מיבערקץיני.

29.10.56 שעה 3.30 אל תוך סייני באזרו
של צה"ל צה"ל אל תוך סייני באזרו
כונתיה. באותו שעה מוצץ

כח גדור נחנכים באזרו ה-
מיטלה. כוחה שחדן מאורו כווניה ר'

לפני הספרה

1478 לפני הספרה — תחותמס השליש
מלך מצרים עבר דורך סייני אל
ארץ ישראל במלע היבושים שלו
צפונה.

1308 לפני הספרה — סייני מסע'י
עלול מצרים דורך סייני במסע'י
כבוש על ארץ ישראל שכובותה.

1260 לפני הספרה — נבי סייני לארץ כנען.
איס מצרים דורך סייני לארץ כנען.

אחרי הספרה

68 אחרי ספרת הנוצרים — הרומנים
עולם מצרים אל ארץ ישראל,
דרך סייני, לדקה את המרד היהודי.

ד"ז
"פעם נספר לבנים שלנו כי
הגענו עד כאן!..."

1180 המוסלמים מקרים בהרי סייני
קלעת א-ירונדי, לשירה על
מבאות מצרים מפני פלישת
הצלבנים.

1517 ירושלמי, שפלשו אל ארץ
מדרב סייני, בראשות הסולטן
סלים והשנים, ומשתלטים על
מצרים.

1799 צבא נפוליאון חוצה את סייני
בזרם זו לא-ארץ ישראל וחוזר ב-
דרך זו לאחר שחובב.

1882 5 חבירי משלחת בריטית, ב-
ראשתו של הוחוק הנוצע אדור
יקוט סייני.

מבצע קדש

שר פירדאן המשותק על גdot התעללה זוג נעלם שנכח במנוסה.

חוות סיני, 2 חיילי צה"ל נפלו.
לים.
5 מטוסים נהרגו וסירותה-הפה
שיטה שהם מושמדות בסיסו.
נפל לפשוט על מוצב צה"ל ב-
סואץ.

"הסתכל טוב בתעללה, כי
בעוד חודש מקסימים אנחנו
נסתלק מכאן!"

19.12.69 כוח שיטה של צה"ל מתקף
מחנה צבאי מצרי מעבר ל-
סואץ.

22.12.69 כוח שיטה של צה"ל מתקיף
בטיס חיל הים המצרי בסא-
פגה.

25.12.69 לאחר שכמה מהחיילים צה"ל נ-
ריגים באש המצריים, מטוסים ו-
טומסים מצרים יושרלים ב-
ענדות ובסוללות טטליים מ-
ריוות.

26.12.69 כוח שיטה של צה"ל תוקף
מוצב מצרי בסואץ ומביא עמו
חרה שבויים מצריים.

1970

שבוע ימים לאחר שיטות
צה"ל על יעד מצרי נערך
מפרק סואץ, נסירות לפרשנות
רטפי המבעע על הבאת התהנת
ראדר משוללת מתוצרת ב-
ריית המועצות.

עד 6 חיילי צה"ל נופלים ב-
אזור הסואץ.
2 ספינות טורפדו מצריות מיר-
ט בעקבות בפשיטה קומאנדו של
חיל הים הישראלי על בסיס

מצרים בראש אדאות.
כח פשיטה מושוריין של צה"ל
הפעול בגדה המערבית של ה-
סואץ ששמיד תחתן מכ"ם, סר-
ולות טילונים, תותחים ורכב ד-
גורם למוטם של צה"ל
חילים מצריים.
11 מטוסים מצרים מופלים ב-
קרבאייר גודל, בו אודם בוטס
ישראל אחד.

13.10.69 ממש מצריות מעבר לתעללה ר'
בהתקפת חידת קומאנדו מצ-
ריית על מוצבי צה"ל, נופלים
7 חיילי צה"ל, פטישים הר-
טיאים 6 הרוגים ושני שבויים.
כלה-השתיט שבמהלך הפש-
טום את תעלת סואץ — טובי

עה.
3 מטוסים מצרים מופלים ב-
תעלת סואץ. 14 חיילי צה"ל
נסעטים בהפצחה מצרית.

28.10.69 לאחר שבש מצרית מעבר ל-
תעללה נהרגים 7 חיילי צה"ל,
פשט כהצחים אל מעבר ל-
סואץ ונורם אביזות למצרים.

6 חיילי צה"ל נהרגים בהפ-
טומה מצרית בשואה.

9.11.69 כוח ימי מצרי מפז' או-
זר קטרטה ועל עריש מן הים.

11.11.69 3 מטוסים מצרים מופלים ב-
קרב אויר.

27.11.69 2 מטוסים מצרים מופלים ב-

על מוצב צה"ל בסואץ.

8.9.69

7 חיילי צה"ל נהרגים ואחד
נפצע בעקבות מערית ליד פר-
ט תואפיק. מותמי ישראל מ-
הייטים מכתיאש על העיר ס-
אץ.

10.7.69 האחותות נחל דקלה מתנתקה

באזור מתחם הפ-
טומה.

20.7.69 לאחר פליטת צה"ל נאש
מצרית, מושת יחידת צה"ל

על האי גראן דרום מער-
בית לפ-
טום תואפיק והורשת
שם את ביצורו מצרים. בקרב
פשיטה נועה זה נופלים 6 חיילי

זה"ל.

20.7.69 מטוסי ישראל נশמידים בידי-
רים וסוללה-הפה מצריות ב-
אזור צחנא; 5 מטוסים 2 פט-
שים מצריים, ומופלים 2 פט-
שים ישראליים. 3 חיילי צה"ל

נופלים ממש מצריות.
24.7.69 מטוסים 7 מטוסים מצרים ב-
קרב אויר בפסחא. צה"ל פגע ב-
בוניות כב"ס וביעדים ארירים.

13.8.69 מטוסים ישראליים תוקפים סר-
בל-הדרוח נצרים, שפניהם מ-
רב צב צה"ל בפרש תואפיק.

19.8.69 מטוס ישראלי יולב בוטא-
ז. חיילים ישראליים נהרגים באש
המצרים.

27.8.69 כוח פשיטה של צה"ל, הגושא
עמו נשק ארטילרי, מטוסי מ-
פ"ם קדה מצרים בנימק גילוס.

24.8.69 ק"מ מדורם לקהיר. 6 חיילי צה"ל נופלים מASH ח-
נורם. מטוסים ישראליים נהרגים באש
המצרים.

מלחמת העתודה

בתקופת מלחמת פאתיומית
באיו הסואץ נהרגו 10 חי-
ייל נפצעים 18.

26.10.1963 רק תעלת סואץ נהרגו 15
חייל צה"ל ונהרגו 30 חייל
מצרים מ-
ביב בהפנות על בית זוקוק
בסואץ ויעדים אחרים.

31.10.68 מושת צה"ל פשטת
מצרים, מ-
רין נזירם לקהיר, 450
רשות תנתן שלם ועיי נירם
על הנילוס.

1969

בעקבות הרעשה מצרים בתעללה
סואץ נזירם צה"ל במכת אש-
על בתי זוקוק בער סואץ
מופל מטוס מצרי 4 חייל
זה"ל נופלים נשא האובו-
ה-רנטס'ל המצרי נהרג באש
זה"ל.
11-13.3 בדרכם ארטילרי נפצעים מיל-
ול מצרים. שלוש ספינות
אנקימים ועמדו תותחים.
24.6.69 סדר פשח מרכז לכוחות
זה"ל נרעך במפרץ שלמה
(שאמם אשיה).

23.4.69 פשיטה קומאנדו מצרי באיזור
ההעללה. נופלים 4 חיילי צה"ל,
כך מ-
חידת צה"ל כלוחם, נמ-
שנות על איזור הכלוחם, נמ-
ר-ים עילית, עזנק ל-
הנילוס ובכו-
במהת הנילוס.
30.4.69 ק"מ מ-
הה-
הדר לה-
מטוסי סיני מופלים.
17.6.69 מטוסי שוראל עורכים טיסה
על קהיר.

22.6.69 לאחר פשיטה מצרים מ-
בחיל צה"ל פשיטה יחידת
קומאנדו של חייל ה-
אדוביה, מדרום ל-
סואץ.

26.6.69 2 מטוסים מצרים מופלים ב-
קרב אויר בחיל התעללה.
29.6.69 וחודש-פשיטה של צה"ל מ-
לט ב-
קהיר.
4 מטוסים מצרים מופלים ב-
קרב אויר. 13 מצרים נהרגו
בפשיטה צה"ל על מוצב מצ-
ריים.

2.7.69 9 מצרים נהרגו בפשיטה-ינפל

8.7.69

דצמבר	
1.12.70	שפנית-מזרחיין מצרית מוסבעת בחפירות סואץ.
2.12.70	נפתוחות נקודות משטרת בשארם א-שייח'ה.
4.12.70	חיל נצרי, מיחידה שצלה את תעלת סואץ, נהרג.
17.12.70	ולוית-מזרחיין נצרית נפתחת בשארם א-שייח'ה.

ספטמבר 1971	
11.9.71	מטוס "סוחר 7" נוראי שחדר לתוך סיני מופל באש צה"ל.
17.9.71	מטוס „סראטוקרוז“ ישראלי, טס בסיני, במרחך 20 ק"מ מעתה סואץ, מופל באטילים מצריים. 7 מאושי ח"מ צוות נהגיים.
18.9.71	מטוס ישראלי תוקפים עמדות מצריות בטיל „שריק“. 1

7.8.70 הפסקת אש, הכוללת הקפהות החערוכות הצבאיות באזורי של 50 ק"מ מימי צדי תעלת סר איז, נכסה לתוקף בהצאות לישבת הד' 6 באוגוסט 1970. 12-13.8.70 המקרים מקדמים טילים ב- 31.8.70 עמדות טילים חדשים נתגלו ב- איזור הסואץ.

ספטמבר

11.9.70 טילי ס.א. 3 מובאים על ידי הרוסים לאיזור הסואץ, בינוון להסכם הפסקת האש.

אוקטובר

2.10.70 2 חיילי צה"ל נהרגים ממוקש מצרי בסואץ.

נובמבר

3.11.70 3 חיילי צה"ל נפצעים ממוקש מצרי בסיני.

הפסקת אש בגדר המורחתית של תעלת סואץ.

הגד המערבי של התעלה בהרעת צה"ל.

ויל
2.7.70 מטוסי ישראל תוקפים בסיסי טילים במצרים.
3.7.70 מטוס-אנטום ישראלי מופל בחזית סואץ.
10.7.70 מטוסי ישראל תוקפים ברצוי פות במשען ימים אחידים בחזית הסואץ. בקרבות אירר מופלים 3 מטוסים מצריים.
17.7.70 מטוס-אנטום ישראלי מופל בחזית סואץ. טיס אחד נהרג ושני נשבה.
21.7.70 3 חיילי צה"ל נהרגים, 3 ח"י לים ו-3 גוזרים נפצעים באש המצרים.
27.7.70 2 מטוסים מצריים מופלים ב- קרבות אויר.
30.7.70 4 מטוסים מצריים מופלים ב- קרבות אויר.

אוגוסט

3.8.70 מטוס פנטום ישראלי מופל בעת התקיפת סוללות טילים ב- חזית הסואץ. 2 טיסיו נופלים בשבי, אחד נהרג בידי המצרים.

הפגנות כבדות של המצרים.

16.6.70 2 חייל צה"ל נהרגים ר"ג נפצעים מטושים נפרץ.

20.6.70 חילופי אש עזים בחזית סואץ. נפצעים 2 חיילי צה"ל.

21.6.70 כוח צה"ל פושט על יעד מצרי ממערב למפרץ סואץ.

26.6.70 מטוס מצרי מופל בחזית הסואץ. אחריו ישראלי נהרג באש המצרים.

30.6.70 2 מטוסי פנטום ישראליים נוליכים בזווית החורא, שלושה טיסים נופלים בשבי.

agnet הונכת ראשון על גדרת האגם הנור.

* * *

ותבור וכרמל ולבנות בית המקדש על ראייהם.
(פסיקתא)

* * *

משא מצרים הנה ה' רוכב על עב"ק ובא מצרים ונעו אליל מצרים מפנו ללבב מצרים ימס בקרבו (ישעה י"ט)

אלא בסיני, שהוא של מכוון.
(מדרש תהילים)

* * *

כל ארבעים השנים שהיו ישראל ב- מדבר, לא נרכחה אשה למני בשמיים, אלא מן המן הייתה מותקשת.

* * *

עתיד הקדוש ברוך הוא להביא סיני

ביום שירד הקדוש ברוך הוא ליתן תורה לישראל, ירדו עמו שישים רבו של מלאכים ויד כל אחד ואחד עטרה לעטר בה כל אחד ואחד מישראל.
(פסיקתא)

* * *

כאשר אמר הקדוש ברוך הוא לתת תורה לישראל, באו אליו הכרמל והתבור. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אין רצוני

לוט מרכז

מotel אביב אל:

בירות אגופות	300 ק"מ
קנטרה	309 "
אסמעאליה	345 "
פורט תאופיק	434 "
ראש סודר	450 "
אבו רודס	538 "
שרם א-ישיח'	596 "

מרפיק אל:

פיתחת רפית	7 ק"מ
דקלה	15 "
אל-עיריש	48 "

MAIL-URISS (צומת) אל:

גחלים	65 ק"מ
רומאני	" 117
קנטרה	" 154
ביר לחוף	" 18
אבו עוגיה	" 47
אום כתף	" 57
גיצנה	" 83
קסימינה	" 85
ג'בל ליבני	" 58
ביר חסנה	" 80
ביר גפפה	" 130
צומת גיזי — מזרחה	" 156
צומת גיזי — תעלת	" 232

מקסימה אל:

גיצנה	54 ק"מ
כונתלה	" 95
ראש א-נקב	" 144
ביר חסנה	" 72
ביר תמדרה	" 119
אין-נחל	" 137

MAIL-UGGILAH AL:

גיצנה	36 ק"מ
ביר לחוף	" 29
אל-עיריש	" 47
קסימינה	" 38
ג'בל ליבני	" 45
ביר גפפה	" 118

MAILAT AL:

אי האלמוגים	15 ק"מ
ואסיט	" 78
גואיבע אלמוזינה	" 80
עין פורטגה	" 97
זהב	" 142
שרם א-ישיח'	" 238

MDAB AL:

נויאיבע מזונה	60 ק"מ
אלילת	" 142
סנטה קתרינה	" 100
מעבר שורייה	" 26

MSHRAM AISHIYAH (אופירה) AL:

איטור	100 ק"מ
אבורודזוס	" 192
ראש מוחמד	" 45
נעמה (מרשת אל עט)	" 7
ראש נסראי	" 20
נכק	" 29
זהב	" 100
אלילת	" 238